

PROGNOZA

oddziaływania na środowisko

**w związku z przystąpieniem do sporządzenia zmiany miejscowego planu
zagospodarowania przestrzennego dla
wyodrębnionych obszarów w obrębie Zieleniec, gmina Duszniki – Zdrój
uchwalonego uchwałą Rady Miejskiej w Dusznikach Zdroju z dnia 27 czerwca 2024 r.
Nr IV/23/24**

Autor:

Marcin Kowalski

Duszniki - Zdrój, listopad 2024 r.

Spis treści

Spis treści

1. WPROWADZENIE.....	4
1.1 Cel opracowania.....	4
1.2 Podstawy formalne opracowania	4
1.3 Podstawy prawne opracowania	4
1.4 Metodyka sporządzenia niniejszego opracowania	5
2. ZAWARTOŚĆ, GŁÓWNE CELE PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI.....	5
3. POWIĄZANIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU. Z INNYMI DOKUMENTAMI	14
4. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNE ZMIANY TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI	15
4.1 Położenie	15
4.2. Rzeźba terenu, budowa geologiczna	15
4.3. Gleby	16
4.4. Wody powierzchniowe i podziemne	16
4.5 Warunki klimatyczne.....	18
4.6 Powietrze atmosferyczne.....	18
4.7 Klimat akustyczny	19
4.8 Walory krajobrazowe, wartości kulturowe.....	19
4.9 Uzdrowiska i obszary ochrony uzdrowskiej	20
4.10 Uwarunkowania przyrodnicze: obszary chronione, szata roślinna i świat zwierzęcy. 20	
4.10.1 Powiązania ekologiczne	21
4.10.2 Formy ochrony przyrody	22
4.11 Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu.	25
5. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ SPOSOBY W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE W PROJEKCIE PLANU.....	26
6. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO, W TYM ODDZIAŁYWANIA ZNACZĄCE WYNIKAJĄCE Z PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	28
6.2 Oddziaływanie na ludzi.....	31
6.3 Oddziaływanie na rośliny i zwierzęta	32
6.4 Oddziaływanie na powierzchnię ziemi oraz krajobraz	34
6.5 Oddziaływanie na środowisko gruntowo - wodne	35
6.6 Oddziaływanie na powietrze w tym klimat akustyczny	35
6.7 Oddziaływanie na klimat.....	36
6.8 Oddziaływanie na formy ochrony przyrody.....	36
8. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PRZEWIDZIANYCH ZMIAN W MIEJSCOWYM PLANIE ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000	

ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU.....	44
Działania minimalizujące negatywne oddziaływanie	47
<i>Na etapie budowy zamierzeń przewidzianych MPZP</i>	<i>47</i>
11. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU.....	48
13. OCENA SKUMULOWANEGO ODDZIAŁYWANIA INWESTYCJI.....	50
14. STRESZCZENIE	56
15. MATERIAŁY WYKORZYSTANE W OPRACOWANIU.....	58

1. WPROWADZENIE

Niniejsze opracowanie prognozy jest poprawioną i uzupełnioną wersją prognozy oddziaływania na środowisko z 2023 r., autorstwa Marcina Kowalskiego, uwzględniającą uwagi Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu r. zawarte w opinii RDOŚ z dnia 20 czerwca 2023 WSI.410.239.2023z.KM oraz w postanowieniu z dnia 20 czerwca 2023 r. WPN.610.100.2023.BM

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wynika z przepisu art. 51 ust 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. z 2022 r., poz.2049 z późn. zm.).

Obszary objęte zmienianym planem miejscowym położone są w południowej części Zielenca. Dominują tu tereny leśne oraz tereny narciarskie. Głównym celem opracowania planu miejscowego jest umożliwienie rozbudowy infrastruktury narciarskiej, w tym terenów narciarskich przy maksymalnym zachowaniu walorów naturalnych.

1.1 Cel opracowania

Podstawowym celem prognozy jest wykazanie, jak określone w projekcie planu ustalenia wpłyną na środowisko. Ze względu na dużą złożoność zjawisk przyrodniczych, ograniczony zakres rozpoznania środowiska oraz ogólny charakter dokumentów planistycznych, ocena potencjalnych przekształceń środowiska wynikających z projektowanego przeznaczenia terenu ma formę prognozy.

Celem opracowania jest :

- określenie uwarunkowań przyrodniczych analizowanych terenów,
- określenie przewidywanego oddziaływania projektowanego zagospodarowania na środowisko.

1.2 Podstawy formalne opracowania

Podstawą formalną niniejszego opracowania jest Uchwała nr XXXIV/207/21 Rady Miejskiej w Dusznikach – Zdroju z dnia 29 kwietnia 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla wyodrębnionych obszarów w obrębie Zieleniec, gmina Duszniki - Zdrój, oraz uchwały : Uchwała nr LI/305/22 Rady Miejskiej w Dusznikach-Zdroju z dnia 30 czerwca 2022 r. i Uchwała nr IV/23/24 z dnia 27 czerwca 2024, dotyczące zmiany uchwały nr XXXIV/207/21 Rady Miejskiej w Dusznikach-Zdroju w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla wyodrębnionych obszarów w obrębie Zieleniec, gmina Duszniki-Zdrój.

1.3 Podstawy prawne opracowania

- ustawa z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (tj. Dz. U. z 2022 r., poz. 1029 późn. zm.);
- ustawa z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* (tj. Dz. U. 2022 r., poz. 503 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 16.04.2004 r. *o ochronie przyrody* (tj. Dz. U. z 2022 r., poz. 916),

1.4 Metodyka sporządzenia niniejszego opracowania

W celu sporządzenia prognozy dokonano analizy stanu poszczególnych elementów środowiska na terenie Gminy Duszniki-Zdrój, określono wzajemne oddziaływania między poszczególnymi elementami środowiska, określono jego zagrożenia i odporność na degradację. Dokonano analizy czynników potencjalnie mogących przynieść negatywne skutki dla środowiska.

W zakresie prognozowania oddziaływania na środowisko projektowanych ustaleń w MPZP zastosowano prognozowanie przez porównanie aktualnego zagospodarowania obszarów objętych planem z funkcjonowaniem przewidywanym jako skutek realizacji zmian.

Ocenę następstw realizacji ustaleń projektowanego dokumentu dokonano z podziałem ze względu na wpływ na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego i antropogenicznego (w tym na zdrowie ludzi) znajdującego się w obrębie granic omawianego obszaru, uwzględniając wzajemne zależności między nimi.

2. ZAWARTOŚĆ, GŁÓWNE CELE PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI

Głównym celem przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla wyodrębnionych obszarów w obrębie Zieleniec, gmina Duszniki - Zdrój jest ustalenie przeznaczenia oraz zasad zagospodarowania terenów na obszarze objętym planem miejscowym.

Przewidywane rozwiązania planu miejscowego będą zgodne z polityką przestrzenną Gminy, określoną w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Duszniki-Zdrój, przyjętego uchwałą Rady Miejskiej w Dusznikach-Zdroju nr XVIII/73/2012 z dnia 26 stycznia 2012 r.

Plan miejscowy, dla którego sporządzono prognozę będącą przedmiotem niniejszego opracowania stanowi zmianę:

- 1) miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów usług turystyki, usług sportu i rekreacji oraz zabudowy mieszkaniowej w Dusznikach - Zdroju, obręb Zieleniec AM-2, AM-3, AM-4, uchwalonego uchwałą nr XL/195/2005 Rady Miejskiej w Dusznikach-Zdroju z dnia 17 listopada 2005 roku, z późniejszymi zmianami w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów usług turystyki, usług sportu i rekreacji oraz zabudowy mieszkaniowej w Dusznikach -Zdroju, obręb Zieleniec AM-2, AM-3, AM-4,
- 2) miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obrębu Zieleniec, uchwalonego uchwałą nr VI/39/2019 Rady Miejskiej w Dusznikach - Zdroju z dnia 28 lutego 2019 roku.

Obszary objęte planem miejscowym położone są w południowej części Zielenca. Dominują tu tereny leśne oraz tereny narciarskie. Głównym celem opracowania planu miejscowego jest umożliwienie rozbudowy infrastruktury narciarskiej, w tym terenów narciarskich przy maksymalnym zachowaniu walorów naturalnych.

Ustala się następujące przeznaczenia terenu:

- a) **US** – teren usług sportu i rekreacji,
- b) **KDZ** – teren drogi zbiorczej,
- c) **KP-US** – teren komunikacji pieszo-rowerowej lub usług sportu i rekreacji,
- d) **IWU** – teren ujęcia wód,
- e) **WS-IWU** – teren wód powierzchniowych śródlądowych lub ujęcia wód,
- f) **WS-IWP** – teren wód powierzchniowych śródlądowych lub pompowni wody,
- g) **WS** – teren wód powierzchniowych śródlądowych,
- h) **L** – teren lasu;

Dla ww terenów ustala się:

- 1) zachowanie ciągłości istniejącego cieków wodnego;
- 2) sytuowanie zbiorników wodnych;
- 3) sytuowanie urządzeń i budowli oraz sieci infrastruktury technicznej służących budowie kolei linowej i do naśnieżania narciarskich tras zjazdowych.

Obszar objęty projektem zmiany MPZP można podzielić na dwa sektory:

A. Część zlokalizowana poniżej drogi wojewódzkiej nr 389 - sektor A

Aktualny MPZP dla tego terenu został przyjęty uchwałą nr VI/39/2019 Rady Miejskiej w Dusznikach - Zdroju z dnia 28 lutego 2019 roku (Dz. Urz. Woj. Doln. z dnia 15 marca 2019 r. poz. 1784).

Ryc. 1 Funkcje terenów w MPZP przyjętego uchwałą nr VI/39/2019 Rady Miejskiej w Dusznikach - Zdroju z dnia 28 lutego 2019 roku, dla terenu poniżej drogi wojewódzkiej nr 389.

Legenda do ryciny powyżej:

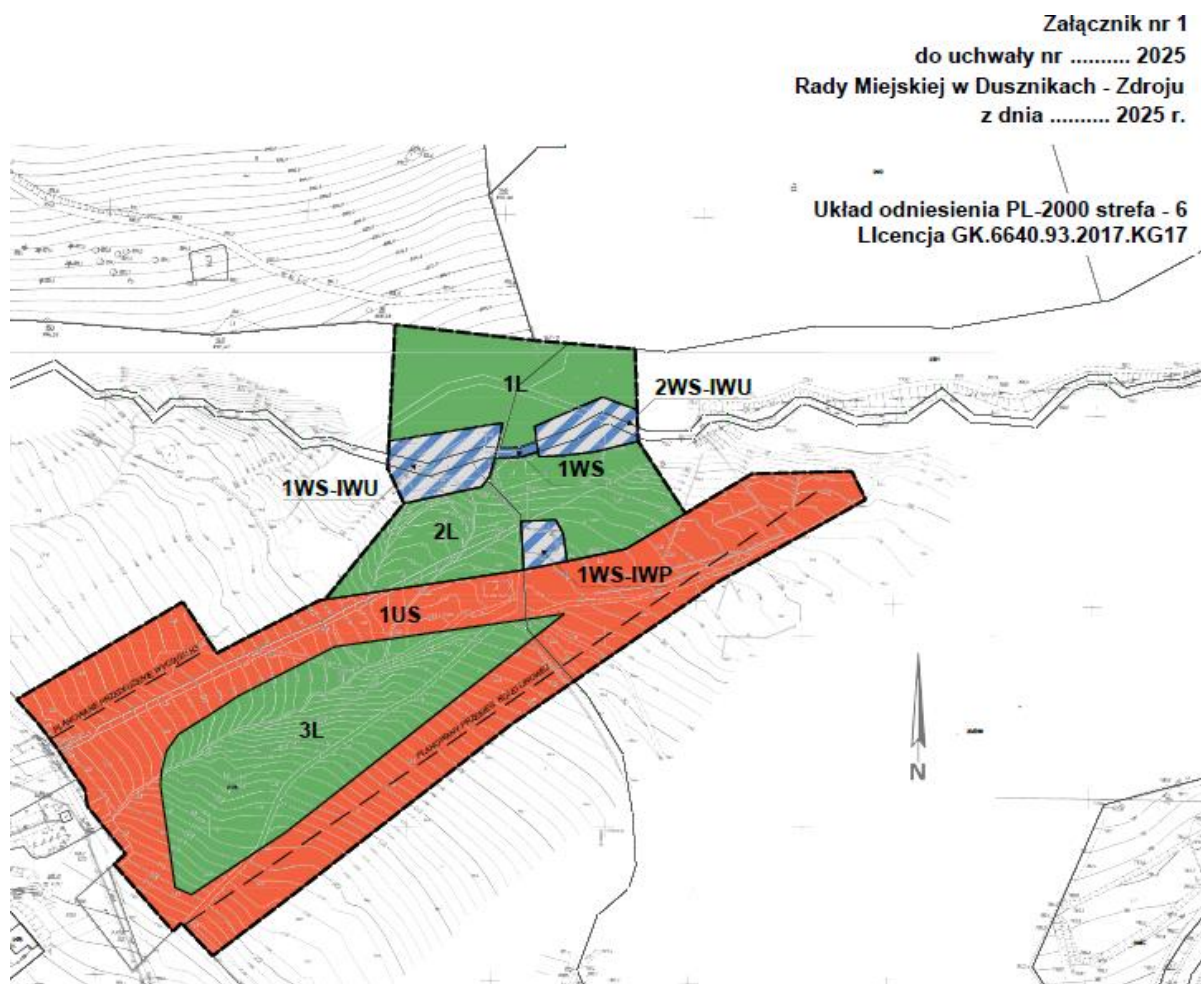
Przeznaczenie terenów:

UT	- Teren usług turystyki
US	- Teren sportu i rekreacji
ZL	- Teren lasów
WS	- Teren wód powierzchniowych śródlądowych
KDZ	- Teren drogi publicznej - klasy zbiorczej
KDL	- Teren drogi publicznej - klasy lokalnej
KP	- Teren ciągu pieszego
W	- Teren infrastruktury technicznej - wdociągi
W1	- Teren infrastruktury technicznej - ujęcia wody oraz zbiorniki wodne służące nasnieżaniu narciarskich tras zjazdowych

Projekt zmiany MPZP wprowadza dla sektora A następujące funkcje terenów:

- 1L, 2L, 3L – teren lasów ,
- 1 US – teren usług sportu i rekreacji ,
- 1 WS-IWU, 2 WS-IWU – teren wód powierzchniowych śródlądowych lub ujęcia wód ,
- 1WS-IWP – teren wód powierzchniowych śródlądowych lub pompowni wody ,
- 1WS – teren wód powierzchniowych śródlądowych,

Funkcje terenów dla sektora A zostały przedstawione na rycinie poniżej

Ryc. 2 Funkcje terenów w projekcie zmiany MPZP dla terenów położonych poniżej drogi wojewódzkiej nr 389.

Legenda do ryciny powyżej:

	- Teren usług sportu i rekreacji
	- Teren drogi zbiorczej
	- Teren komunikacji pieszo-rowerowej lub usług sportu i rekreacji
	- Teren ujęcia wód
	- Teren wód powierzchniowych śródlądowych
	- Teren wód powierzchniowych śródlądowych lub pompowni wody
	- Teren wód powierzchniowych śródlądowych lub ujęcia wód
	- Teren lasu

W stosunku do aktualnego MPZP (uchwała nr VI/39/2019 z 2019 roku) zmiany jakie wprowadza projektowany MPZP odnośnie przeznaczenia funkcji terenów obejmują:

- 1) zmiana w zakresie terenów przeznaczonych pod usługi sportu i rekreacji **US** poprzez likwidację terenów **3 UT** wprowadzenie terenów **3 L** oraz modyfikację zasięgu terenów **US**.
- 2) **wprowadzenie dodatkowego terenu dla przeznaczenia pod ujęcia brzegowe wód** tj. tereny **1IWU** – teren ujęcia wód **1WS-IWU**, **2 WS-IUW**– teren wód powierzchniowych śródlądowych lub ujęcia wód służącego naśnieżaniu narciarskich tras zjazdowych;

B. Część zlokalizowana powyżej drogi wojewódzkiej nr 389 – sektor B

Aktualny MPZP dla tego terenu został przyjęty:

- 1) uchwałą nr VI/39/2019 Rady Miejskiej w Dusznikach - Zdroju z dnia 28 lutego 2019 roku (Dz. Urz. Woj. Doln. z dnia 15 marca 2019 r. poz. 1784).

Przeznaczenie terenów:

UT	- Teren usług turystyki
US	- Teren sportu i rekreacji
ZL	- Teren lasów
WS	- Teren wód powierzchniowych śródlądowych
KDZ	- Teren drogi publicznej - klasy zbiorczej
KDL	- Teren drogi publicznej - klasy lokalnej
KP	- Teren ciągu pieszego
W	- Teren infrastruktury technicznej - wodociągi
W1	- Teren infrastruktury technicznej - ujęcia wody oraz zbiorniki wodne służące naśnieżaniu narciarskich tras zjazdowych

Funkcje terenów:

1-UT, 2-UT, 3-UT teren usług turystyki

4-US, 5-US, 6-US teren sportu i rekreacji

7-ZL, 8-ZL teren lasów

9-WS, 10-WS, 11-WS teren wód powierzchniowych śródlądowych

12- KDZ teren drogi publicznej – klasy zbiorczej (droga wojewódzka 389)

13-KDL teren drogi publicznej – klasy lokalnej

14-KP, 15-KP teren ciągu pieszego

16-W, 17-W, 18-W, 19-W teren infrastruktury technicznej- wodociągi (ujęcie wody)

20-W1, 21-W1, 22-W1, 23-W1 teren infrastruktury technicznej- ujęcia wody służące naśnieżaniu narciarskich tras zjazdowych

Projekt zmiany MPZP dla strefy B , wprowadza następujące funkcje terenów:

4L , 5L , 6L 7L , 8L – teren lasów ,

2US , 3US , 4US – teren usług sportu i rekreacji ,

1KDZ – teren drogi zbiorczej,

1KP-US , 2KP-US – teren komunikacji pieszo-rowerowej lub usług sportu i rekreacji,

1IWU, 2IWU – teren ujęcia wód,

Ryc. 4 Funkcje terenów w projekcie zmiany MPZP dla terenów położonych powyżej drogi wojewódzkiej nr 389 - część 1.

Ryc. 6 Funkcje terenów w projekcie zmiany MPZP dla terenów położonych powyżej drogi wojewódzkiej nr 389 - część 2.

Legenda do rycin powyżej:

- - Teren usług sportu i rekreacji
- - Teren drogi zbiorczej
- - Teren komunikacji pieszo-rowerowej lub usług sportu i rekreacji
- - Teren ujęcia wód
- - Teren wód powierzchniowych śródlądowych
- - Teren wód powierzchniowych śródlądowych lub pompowni wody
- - Teren wód powierzchniowych śródlądowych lub ujęcia wód
- - Teren lasu

W stosunku do aktualnych MPZP wymienionych powyżej projektowany MPZP wprowadza zmiany sposobu przeznaczenia terenów , które obejmują:

- 1) w uchwale nr **VI/39/2019** – likwidacja terenu 3UT (0,30 ha) i przypisanie do terenu **1US**
- 2) zmiana funkcji terenów 3UT (0,30 ha) i 6US (2,46 ha) na funkcję lasów **3L i 1US** pod budowę nowej kolei linowej i wydłużenie istniejącego wyciągu narciarskiego N3, budowę nowych tras zjazdowych
- 3) utworzenie terenu **1WS -IWU** w miejsce 21-W1 (0,08 ha)
- 4) utworzenie terenu **2WS-IWU, 1WS-IWP**

3. POWIĄZANIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU. Z INNYMI DOKUMENTAMI

Istnieje szereg dokumentów planistyczno – strategicznych o charakterze planów, studiów, strategii i programów, zarówno na szczeblu wojewódzkim jak i powiatowym, obejmujących zasięgiem swojego opracowania miasto Duszniki - Zdrój.

Poniżej przedstawiono wybrane zapisy dokumentacji odnoszącej się bezpośrednio lub pośrednio do terenu miasta Duszniki-Zdrój, które zostały uwzględnione podczas sporządzania projektu MPZP.

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Dolnośląskiego

Dokument został przyjęty uchwałą nr XIX/482/20 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 16 czerwca 2020 r. Stosownie do zapisów Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Dolnośląskiego, Gminę Duszniki-Zdrój zakwalifikowano do grupy ośrodków lokalnych o wiodącej funkcji uzdrowiskowej, turystyczno-rekreacyjnej i usługowej.

Duszniki- Zdrój są wyspecjalizowanym ośrodkiem turystycznym pełniący szczególną rolę w strukturze sieci osadniczej województwa. Duszniki – Zdrój wpisują się w kierunek rozwoju sieci ośrodków miejskich polegający na wykorzystaniu potencjału turystycznego i uzdrowiskowego regionu dla jego rozwoju gospodarczego a także zachowaniu i ochronie przestrzeni o zasobach i walorach uzdrowiskowych.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Duszniki-Zdrój

Przewidywane rozwiązania planu miejscowego będą zgodne z polityką przestrzenną Gminy, określoną w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Duszniki-Zdrój, przyjętego uchwałą Rady Miejskiej w Dusznikach-Zdroju nr XVIII/73/2012 z dnia 26 stycznia 2012 r.

4. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNE ZMIANY TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI

4.1 Położenie

Teren objęty zmianą miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego znajduje się na terenie Dusznik-Zdroju **w obrębie dzielnicy Zieleniec – ośrodka sportów zimowych.**

Gmina Miejska Duszniki-Zdrój położona jest w województwie dolnośląskim, w powiecie kłodzkim. Powierzchnia gminy wynosi 22,28 km².

Miasto położone jest w dolinie rzeki Bystrzycy Dusznickiej z jej dopływami i obejmuje swym zasięgiem południowo-zachodnią część Obniżenia Dusznickiego oraz znaczną część Gór Orlickich i Bystrzyckich. Duszniki graniczą od wschodu i północy z Gminą Szczytna, a od północnego-zachodu z Gminą Lewin Kłodzki. Natomiast zachodnia i południowa granica miasta biegnie szczytami Gór Orlickich i stanowi granicę państwa z Republiką Czeską.

Gmina miejska Duszniki Zdrój podzielona jest na zespoły zabudowy o zróżnicowanej strukturze funkcjonalno-przestrzennej: Miasto, Uzdrowisko, Podgórze, Graniczna, Zieleniec, Kozia Hala, Jamrozowa Polana i Wapienniki.

- Miasto stanowi część mieszkaniową z zapleczem usługowo - przemysłowym, skupionym wokół zabytkowej dzielnicy śródmiejskiej, objętej ochroną konserwatorską.
- Uzdrowisko stanowi dzielnicę uzdrowską z wiodącą funkcją lecznictwa uzdrowskiego. Jest to obszar objęty ochroną konserwatorską i uzdrowską, położony na południe od miasta.
- Podgórze – obszar z zabudową mieszkaniową – jednorodziną i zagrodową, wypoczynkową oraz zespołem urządzeń sportów zimowych.
- Graniczna – obszar z niewielkim zespołem zabudowy mieszkaniowej i turystycznej.
- **Zieleniec – wiodący ośrodek sportów zimowych z rozbudowaną siecią wyciągów narciarskich i kompleksem noclegowo – gastronomicznym.**
- Kozia Hala – jednorodny zespół wypoczynkowy z urządzeniami do sportów zimowych.
- Jamrozowa Polana – wielofunkcyjny ośrodek sportów zimowych (narciarstwo klasyczne, biathlon, skocznia narciarska, tor saneczkowy, narciarskie trasy biegowe) z zapleczem noclegowo-gastronomicznym.
- Wapienniki – zespół mieszkaniowy z funkcją obsługi zmotoryzowanego ruchu turystycznego (stacja paliw, motele).

Teren objęty projektem MPZP znajduje się **w strefie C ochrony uzdrowskiej, w której obowiązują ograniczenia w zagospodarowaniu i użytkowaniu terenów, o których mowa w art. 38 pkt 3 i art. 38a ust 3 ustawy o lecznictwie uzdrowskim, uzdrowskach i obszarach ochrony uzdrowskiej oraz o gminach uzdrowskich.**

4.2. Rzeźba terenu, budowa geologiczna

Zgodnie z fizyczno-geograficznym podziałem Polski (J. Kondracki) obszar gminy Duszniki - Zdrój należy do makroregionu Sudety Środkowe w zasięgu mezoregionu Gór Orlickich i mikroregionu Obniżenia Dusznicko-Szczytnieńskiego, które na zachodzie ograniczają Wzgórze Lewińskie, tworząc poprzeczną barierę pomiędzy Bystrzycą Dusznicką i Obniżeniem Kudowy. Góry Stołowe od południa opadają do Obniżenia Dusznicko-Szczytnieńskiego, będącego mikroregionem i najniższym położonym obszarem w zasięgu Gór Stołowych.

Obszar ten ma skomplikowaną budowę geologiczną. W rejonie, metamorfik Gór Bystrzyckich i Orlickich, w znacznej części przykryty jest przez młodsze, górnokredowe osady depresji śródsudeckiej.

Osady czwartorzędowe są słabo rozwinięte, a ich występowanie ogranicza się do niewielkich poziomów terasowych w dnie doliny Bystrzycy Dusznickiej.

Krajobraz naturalny obszaru opracowania ma charakter górski. Jest to obszar o szczególnych walorach krajobrazowych. Zalesione pasmo Gór Orlickich tworzy wyrównaną powierzchnię szczytową wzdłuż granicy państwa, ponad którą górują szczyty przekraczające wysokość względną 1000 m n.p.m. Poniżej doliny górskich dopływów Bystrzycy Dusznickiej rozczłonkują powierzchnię stokową gór na pojedyncze grzbiety (Przyjacielska Kopa - 737 m, Sołtysia Kopa - 895 m, Mylna - 879 m, Borsuk - 843 m, Chybna - 775 m, Gajowa - 701 m, Jeleń - 801 m).

Wschodnią granicę obszaru wyznacza dolina Bystrzycy Dusznickiej. Płyynie ona głęboko wciosaną doliną, która stanowi naturalną granicę pomiędzy pasmem gór Orlickich i Bystrzyckich. Źródła rzeki znajdują się pod szczytem Serlicha. Dolina Bystrzycy ma charakter głębokiej doliny wciosowej, rozcinającej osady górnokredowe, a w wielu miejscach rozcinających także podległe podłoże krystaliczne. Powyżej doliny Bystrzycy, na wschód, znajduje się Torfowisko pod Zieleńcem, dodatkowo zasilające rzekę w wodę.

4.3. Gleby

Na obszarze Dusznik-Zdroju użytki rolne obejmują łącznie ok. 617 ha i mają 27,69 % udziału w ogólnej powierzchni gminy. Dominują tu gleby brunatne właściwe i brunatne kwaśne, porośnięte w większości przez lasy. Podłoże tych gleb stanowią przeważnie utwory zwietrzelinowe piaskowców, granitów i skał metamorficznych. Najwyższe części Gór Stołowych oraz Gór Bystrzyckich pokrywają gleby brunatnoziemne i rankery. Na spłaszczeniu Gór Bystrzyckich, tuż przy granicy Dusznik-Zdroju z gminą Szczytna, występują gleby torfowe związane z Rezerwatem „Torfowisko Pod Zieleńcem” („Topielisko” i „Czarne Bagno”). Mady rzeczne występują jedynie w obniżeniu u zbiegu dolin Bystrzycy Dusznickiej, Kamiennego Potoku i Czarnej Wody. Ze względu na niekorzystne warunki glebowo-klimatyczne uprawia się głównie owies i rośliny okopowe. Na terenie gminy najczęściej, bo 35 % gruntów ornych zajmują gleby IV klasy bonitacyjnej. Gleby najwyższej klasy, tj. II to zaledwie 2 %, a klasa III 23 % powierzchni zajmowanej przez grunty orne. 39% gruntów ornych to gleby o niskiej klasie bonitacyjnej V i VI. Rolnictwo stanowi marginalną aktywność gospodarczą na obszarze gminy miejskiej.

4.4. Wody powierzchniowe i podziemne

Wody powierzchniowe

Obszar objęty zmianą miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego leży w zlewni Bystrzycy Dusznickiej.

Bystrzyca Dusznicka to główna rzeka przepływająca przez Duszniki-Zdrój. Bystrzyca Dusznicka jest lewym dopływem Nysy Kłodzkiej i rzeką II rzędu. Długość rzeki wynosi 33 km, a jej zlewnia obejmuje powierzchnię 201 km². Źródła rzeki znajdują się w Górach Orlickich. W górnym biegu powyżej Dusznik-Zdroju jej dolina stanowi granicę między Górami Orlickimi i Górami Bystrzyckimi. Rzeka płynie głęboką doliną z kilkoma odcinkami przełomowymi (np. Smocze Gardło). Następnie płynie przez Obniżenie Dusznickie, tworząc między Szczytną a Polanicą-Zdrojem przełomową Piekielną Dolinę. Bystrzyca Dusznicka uchodzi do Nysy Kłodzkiej powyżej Kłodzka. Jest typową górską rzeką przepływającą przez głęboko wcięętą dolinę i odznaczającą się dużym spadkiem koryta. Poziom wód Bystrzycy Dusznickiej jest zmienny i uzależniony od pory roku.

Jednolite części wód powierzchniowych

Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, obszar objęty zmianą MPZP zlokalizowany jest w zlewni Jednolitej Części Wód Powierzchniowych **RW600006121839 Bystrzyca Dusznicka od źródła do Kamiennego Potoku**. Charakterystyka JCWP została przedstawiona poniżej.

Status JCWP:

SZCW - silnie zmieniona część wód

Stan wód:

Potencjał ekologiczny: umiarkowany potencjał ekologiczny

Stan chemiczny: poniżej stanu dobrego (wskaźniki determinujące stan: benzo(a)piren)

Stan ogólny: zły stan wód

Presje determinujące stan wód:

CHEM (na elementy chemiczne), FIZ (na elementy fizykochemiczne), OCH (na obszary chronione).

Cele środowiskowe:

Potencjał ekologiczny: dobry potencjał ekologiczny

Stan chemiczny:

dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry

Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów: zagrożona

Odstępstwa: Dla danej JCWP zostało ustanowione odstępstwo z art. 4 ust. 4 i 5 Ramowej Dyrektywy Wodnej

Wody podziemne

Północna część miasta położona jest w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 341 „Niecka wewnątrzsudecka Kudowa Zdrój - Bystrzyca Kłodzka” wyznaczonego wg „Mapy Głównych Zbiorników Wód podziemnych - GZWP wymagających szczególnej ochrony” gromadzącego wody w kredowych utworach szczelinowo-porowych. Zbiorniki wód słodkich i mineralnych Dusznik-Zdroju, pomimo braku skutecznej izolacji poziomów wodonośnych od powierzchni, nie są zagrożone. Wynika to z braku przemysłu i uzdrowiskowo-rekreacyjnego charakteru miasta.

Teren objęty zmianą MPZP leży poza obszarem GZWP, w odległości ok. 7,7 km od jego granic.

Ujmowane wody podziemne na terenie Dusznik-Zdroju związane są z czwartorzędowym piętrzem wodonośnym. Rozprzestrzenienie czwartorzędowych utworów wodonośnych ograniczone jest do dolin Bystrzycy Dusznickiej i jej większych dopływów – w ich odcinkach ujściowych. Wody podziemne tego piętra, występujące najczęściej w silnie zaglinionych utworach piaszczysto zwirowych na głębokości od zera do kilkunastu metrów, charakteryzują się zwierciadłem wody swobodnym lub lekko napiętym. Warunki hydrogeologiczne są tu w dużym stopniu uzależnione od wykształcenia litologicznego skał, ich zaangażowania tektonicznego i miąższości.

Kolejnym zbiornikiem wód podziemnych są rumosze i uszczelinowione skały krystaliczne Gór Orlickich. Zasobność tego zbiornika uwarunkowana jest ilością i pojemnością szczelin i pęknięć, a przede wszystkim obecnością stref uskokowych. Liczne źródła dyslokacyjne oraz szczelinowe

towarzyszą większym uskokom w okolicy Granicznej, Podgórze, Dusznik-Zdroju i nasunięciu Zielenca.

Jednolite części wód podziemnych

Teren objęty zmianą MPZP położony jest na obszarach jednej jednostki Jednolitych Części Wód Podziemnych o numerze **GW600125**. Charakteryzuje się ona dobrym stanem ogólnym i chemicznym oraz dobrym stanem ilościowym.

Zidentyfikowane presje znaczące to: pobór punktowy z ujęć wód podziemnych.

Rodzaj presji determinującej stan wód: ilościowa.

Ocena ryzyka niespełnienia celów środowiskowych: niezagrażona.

4.5 Warunki klimatyczne

Zróznicowana rzeźba terenu przyczynia się do znacznego urozmaicenia klimatów lokalnych. Stoki o ekspozycji południowej otrzymują najwyższe wartości promieniowania słonecznego, najniższe notuje się na stokach północnych. Przy przeważających wiatrach południowo-zachodnich znaczne fragmenty stoków północnych pozostają w cieniu aerodynamicznym, co umożliwia akumulację śniegu. Przykładem takiej sytuacji jest **dzielnica Dusznik Zdroju – Zieleniec**. Odmiennymi cechami klimatycznymi niż stoki charakteryzują się doliny cieków (rzek i potoków) będące naturalnymi rynnami spływu chłodnego powietrza, bądź też przy pogodzie bezwietrznej będące rejonem zalegania wilgotnego powietrza oraz występowania inwersji termicznej. Zjawisko to powstaje w obniżeniach otoczonych wyniesieniami, skąd odpływ chłodnego powietrza jest utrudniony ze względu na rzeźbę terenu, a często również zwarty drzewostan czy zabudowę. Przykład występowania tego rodzaju stanów pogodowych to centrum miasta Dusznik – Zdroju.

Obszar miasta Duszniki - Zdrój należy do dzielnicy sudeckiej (wg podziału rolniczo-klimatycznego Polski R. Gumińskiego). Średnia roczna temperatura powietrza w strefach obniżenia dolinnych wynosi 6,2°C. Najcieplejszym miesiącem jest lipiec ze średnią dobową temperaturą powietrza 15,4°C, najzimniejszym styczeń (-3,4°C). Średnia roczna temperatura powietrza w Górach Stołowych, Bystrzyckich i Orlickich obniża się do 4-5°C. Czas zalegania pokrywy śnieżnej wynosi - 90-100 dni, a w najwyższych częściach gór dłużej.

Średnia roczna suma opadów atmosferycznych kształtuje się na poziomie 807 mm, przy czym występuje istotna różnica pomiędzy ilością opadów w rejonie Zielenca (większa ilość) i centrum Dusznik (mniejsza ilość). Maksymalna suma miesięczna (ponad 100 mm) przypada na miesiące czerwiec i lipiec, natomiast minimalna (poniżej 50 mm) na miesiące styczeń, luty i marzec i w kwietniu w Zielencu.

Klimat obszaru ma charakter górski, dość znacznie odbiegający od klimatu Niżu Polskiego. Charakteryzuje się niższymi temperaturami średnimi, większą ilością opadów, dłuższym okresem z trwałą pokrywą śnieżną, a także niezbyt upalnymi latami.

4.6 Powietrze atmosferyczne

Na terenie miasta Duszniki-Zdroju na stan powietrza ma wpływ głównie niska emisja – ogrzewanie budynków mieszkalnych i obiektów użyteczności publicznej - źródło emisji znacznych ilości dwutlenku siarki i pyłów, wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych i dioksyn. Położenie centrum miasta Dusznik Zdroju w kotlinie otoczonej ze wszystkich stron wzgórzami

powoduje występowanie wyjątkowo niekorzystnych warunków rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń. Dominujące małe prędkości wiatrów, czy wręcz cisze nie sprzyjają efektywnemu przewietrzaniu centrum miasta. Spływ ze wzgórz i zaleganie w kotlinach chłodnego powietrza, powoduje że emitowane zanieczyszczenia nie mogą wydostać się i następuje ich kumulacja na terenie miasta. Powiązane jest to z wyjątkowo niekorzystnymi warunkami meteorologicznymi.

Dzielnica Zieleniec, z racji swojego położenia i rozproszonej zabudowy posiada dużo lepsze warunki aerosanitarnie, niż centrum Dusznik Zdroju.

4.7 Klimat akustyczny

Warunki akustyczne Zielenca warunkowane są przez ruch drogowy na drodze wojewódzkiej nr 389, infrastrukturę turystyczną (napędy wyciągów narciarskich) oraz emisję rozporoszoną powodowaną ruchem turystycznym.

4.8 Walory krajobrazowe, wartości kulturowe

Krajobraz naturalny miasta Duszniki Zdrój ma charakter podgórski. Zbocza dolin przechodzą w strome, kopulaste wzgórza, których kulminacje osiągają 560 – 775 m n.p.m. (Wzgórze Rozalii - 560 m, Ceglana Góra - 611 m, Miejska Góra - 607 m, Ptasia Góra - 745m, Ołtarz - 650 m, Stołek 761 m, Koniuch - 775 m).

Odmienny górski charakter krajobrazu dominuje na całości obszaru gminy powyżej uzdrowiska m.in. **dzielnica Zieleniec**. Jest to obszar o szczególnych walorach krajobrazowych. Zalesione pasmo Gór Orlickich tworzy wyrównaną powierzchnię szczytową wzdłuż granicy państwa, ponad która górują szczyty przekraczające wysokość względną 1000 m n.p.m.(Serlich - 1025 m, Zielony Garb - 1026 m, Orlica 1084 m). Na stokach gór zlokalizowane są trasy zjazdowe.

Wzdłuż całej długości górskiego odcinka Bystrzycy Dusznickiej płynie ona głęboko wciosana dolina, która stanowi naturalną granicę pomiędzy pasmem Gór Orlickich i Bystrzyckich. W tym zespole zachował się w pełni naturalny, górski krajobraz. Góry Bystrzyckie wkraczają na obszar miasta w części północno-wschodniej. Jest to część zalesionego, kopulastego kompleksu górskiego z kulminacjami Ptasia Góra (745 m n.p.m.) i Nawojowa (675 m n.p.m.).

Zgodnie z wykazem zabytków Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków we Wrocławiu na terenie dzielnicy Zieleniec zlokalizowane są następujące zabytki:

Miejscowość	Rodzaj obiektu	Obiekt/ zespół	Nr
Zieleniec	kościół	kościół filialny p.w. św. Anny	
Zieleniec	cmentarz	cmentarz przykościelny	
Zieleniec	publiczne	schronisko, ob. AWF	72
Zieleniec	publiczne	schronisko, ob. PTTK Orlica	78
Zieleniec	dom mieszkalny	dom mieszkalno-gospodarczy	5
Zieleniec	dom mieszkalny	dom mieszkalno-gospodarczy	43
Zieleniec	dom mieszkalny	dom mieszkalny	44
Zieleniec	dom mieszkalny	dom mieszkalny	45
Zieleniec	dom mieszkalny	dom mieszkalny	63
Zieleniec	dom mieszkalny	dom mieszkalno-gospodarczy	65
Zieleniec	dom mieszkalny	dom mieszkalno-gospodarczy	134

Tabela 1. Wykaz zabytków w dzielnicy Zieleniec

W Zieleńcu znajdują się:

- kościół św. Anny z 1902 roku, stojący na wysokości 856 m n.p.m. Jest to najwyższy położony kościół w Sudetach;
- figura św. Nepomucena obok schroniska „Orlica”
- krzyż przydrożny z płaskorzeźbą Matki Bożej Bolesnej z XIX wieku, stojący w pobliżu pensjonatu „Jagienka”.

4.9 Uzdrowiska i obszary ochrony uzdrowiskowej

Teren objęty zmianą MPZP znajduje się na terenie **strefy „C” ochrony uzdrowiskowej** w rozumieniu ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 150).

Strefa „C” ochrony uzdrowiskowej obejmuje obszar przyległy do strefy „B” i stanowiący jej otoczenie oraz obszar mający wpływ na zachowanie walorów krajobrazowych, klimatycznych oraz ochronę złóż naturalnych surowców leczniczych.

W strefie „C” ochrony uzdrowiskowej zabrania się budowy lub innych czynności, o których mowa w art. 38a ust. 1 pkt 1 lit. a, pkt 9, 11 i 12 oraz w ust. 2 pkt 2 ww. ustawy, tj:

- budowy zakładów przemysłowych;
- pozyskiwania surowców mineralnych innych niż naturalne surowce lecznicze;
- prowadzenia robót melioracyjnych i innych działań powodujących niekorzystną zmianę istniejących stosunków wodnych;
- prowadzenia działań mających negatywny wpływ na fizjografię uzdrowiska i jego układ urbanistyczny lub właściwości lecznicze klimatu;
- wycięcia drzew leśnych i parkowych, z wyjątkiem cięć pielęgnacyjnych i wycięcia określonego w planie urządzenia lasu;

4.10 Uwarunkowania przyrodnicze: obszary chronione, szata roślinna i świat zwierzęcy.

Rośliny

Na terenie Gminy Miejskiej Duszniki - Zdrój ok. 35 gatunków objętych ochroną gatunkową. Wśród nich jest 26 gatunków podlegających ochronie ścisłej. Występują one na 155 stanowiskach, a najczęściej spotykanymi z nich są **ciemierzycza zielona** (25 stan.), **śnieżyca wiosenna** (20 stan.) i **tojad dzióbaty** (15 stan.). Stwierdzono również występowanie **7 gatunków** roślin objętych **ochroną częściową**. Najczęściej spotykana jest **pierwiosnka wyniosła**.

Obok gatunków chronionych na terenie gminy miejskiej rośnie szereg gatunków rzadkich i zagrożonych, jak np.: **chaber perukowy** *Centaurea pseudophrygia*, **jaskier platanolistny** *Ranunculus platanifolius*, **modrzyk alpejski** *Cicerbita alpina*, **starzec kędzierzawy** *Senecio rivularis*, **szarota norweska** *Gnaphalium norvegicum*, **wiechlina Chaixa** *Poa chaixii*.

Zwierzęta

Faunę gminy częściowo o charakterze miejsko-uzdrowiskowym stanowią zwierzęta związane z lasami, a więc poza zwierzyzną łowną - jeleniem i sarną, są to drobne gryzonie jak mysz leśna, nornica

ruda, nornik bury, a także wiewiórka (w lasach częściej spotykana odmiana czarna). Do listy tej należy dopisać drapieżniki: kunę leśną, łasicę i gronostaja oraz borsuka.

Faunę terenów otwartych stanowią sarny, zające, a także krety i jeże (występują również na obrzeżach lasów) z rzędu owadożernych oraz gryzonie takie jak polnik i mysz polna. Z osiedlami ludzkimi poza myszą domową i szczurem związana jest kuna domowa, tchórz, łasica, do zabudowań podchodzą lisy.

Pod względem ornitologicznym najcenniejszymi środowiskami na terenie Gminy Miejskiej Duszniki Zdrój są tereny otwarte oraz doliny potoków. Środowiska łąkowe z rozproszoną roślinnością krzewiastą, przecięte niewielkimi ciekami wodnymi oraz podmokłe obszary źródliskowe z wysoką roślinnością szuwarową są miejscem występowania rzadkich i zagrożonych gatunków ptaków (**pustulka, derkacz, dziwonia, gąsiorek, świerszczak**). Na szczególną uwagę zasługuje mozaika takich środowisk położona w rejonie Zielenca, w mniejszym stopniu także w rejonie Podgórze i Granicznej (np. Kozia Hala).

Cennym miejscem pod względem występowania ptaków jest także dolina Bystrzycy Dusznickiej. Występuje tutaj populacja **pliszki górskiej**, jedna z najliczniejszych na całej Ziemi Kłodzkiej. Gniazduje tu także **pluszcz, kobuz, krogulec, jastrząb, siniak** (drzewostany wzdłuż rzeki). **Pliszka górska i pluszcz** to zinventaryzowane gatunki ptaków, które mogą budować swoje gniazda tuż nad wodą w skalnych szczelinach lub zakrzewieniach przybrzeżnych.

Bystrzyca Dusznicka wraz z dopływami jest także cennym środowiskiem występowania gatunku chronionego – **głowacza przegopletwego** i dużej populacji **pstrąga potokowego**.

Gmina Miejska Duszniki – Zdrój jest także miejscem występowania **nietoperzy**. Duża liczba cieków wodnych, lasy porastające wzgórze oraz nadbrzeżne zarośla wpływają stwarzają dobre warunki do ich bytowania. Szczególnie cenny jest fragment doliny rzeki Bystrzycy Dusznickiej i kompleksy lasów liściastych i mieszanych, będące doskonałymi żerowiskami. Wśród nietoperzy dominują gatunki synantropijne, które na letnie schronienia wybierają strychy i różnego rodzaju zakamarki budowli wzniesionych przez człowieka jak nocek duży, mroczek późny, gacek brunatny oraz karlik malutki. Inne jak nocek rudy, borowiec wielki czy mopek preferują dziuple drzew.

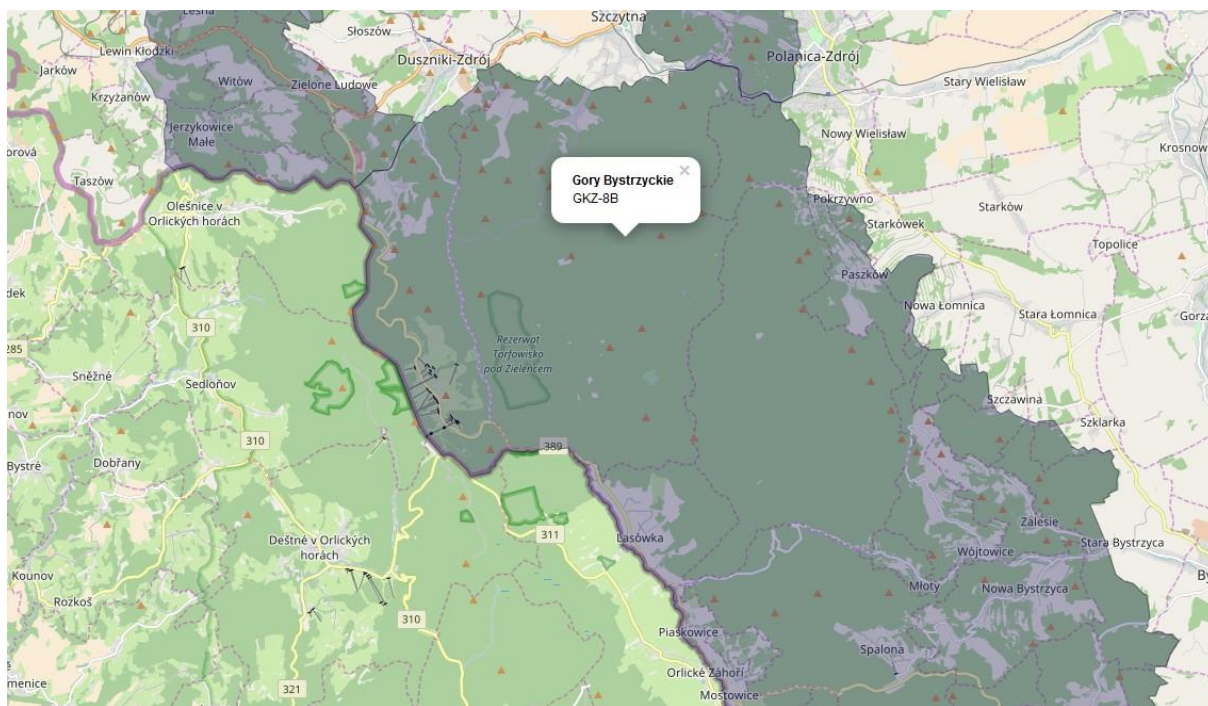
Na terenie miasta Duszniki Zdrój stwierdzono występowanie 8 gatunków nietoperzy: nocek rudy, nocek wąsatek, nocek Brandta, mroczek posrebrzany, mroczek późny, karlik malutki, borowiec wielki, gacek brunatny.

Miejsca żerowisk nietoperzy na terenie miasta to m.in. dolina Bystrzycy Dusznickiej, która stanowi miejsce żerowania kilku gatunków nietoperzy. Cennym żerowiskiem jest także Czarny Staw – . Ponadto, dużo mroczków późnych żeruje przy lampach ulicznych w Dusznikach Zdroju. Miejscem zimowania nietoperzy jest Złota Sztolnia w rejonie Zielenca.

4.10.1 Powiązania ekologiczne

Obszar objęty zmianą MPZP położony jest również w obrębie wyznaczonej sieci korytarzy ekologicznych: Góry Stołowe – południe KZ-5A (2005 r.) w ramach Korytarza Zachodniego (KZ) łączącego rozległe kompleksy leśne przy granicy z Niemcami oraz Sudety; Góry Bystrzyckie GKZ-8B (2012 r.). Przebieg korytarzy ekologicznych opracowany została przez Zakład Badania Ssaków PAN w Białowieży (obecnie Instytut Biologii Ssaków). Opracowanie powstawało w dwóch etapach: w 2005 r. opracowano mapę sieci korytarzy dla obszarów Natura 2000 z uwzględnieniem potrzeb ochrony kluczowych gatunków dużych ssaków a w 2011 r. we współpracy z Pracownią na rzecz Wszystkich Istot (w ramach projektu ze środków EEA/EOG) opracowano kompletną mapę korytarzy istotnych dla

populacji dużych ssaków leśnych oraz spójności siedlisk leśnych i wodno-błotnych w skali krajowej i kontynentalnej.

Ryc. 5 Mapa korytarza ekologicznego **Góry Bystrzyckie GKZ-8B** (2012)

4.10.2 Formy ochrony przyrody

Dzielnica Zieleniec znajduje się na terenie obszaru NATURA 2000PLH020060 **Góry Orlickie** – utworzonego jako specjalny obszar ochrony siedlisk oraz na **Obszarze Chronionego Krajobrazu Gór Bystrzyckich i Orlickich**.

Obszar Natura 2000 PLH020060 **Góry Orlickie** to obszar ważny dla zachowania bioróżnorodności. Rodzaj podłoża sprzyja występowaniu cennej mozaiki siedlisk leśnych, naskalnych i łąkowych. Cenną wartością przyrodniczą obszaru są dobrze zachowane siedliska żyznych lasów bukowych i ziołoroślowych jaworzyn górskich (największe obszarowo wystąpienia w Sudetach) w zwartym naturalnym kompleksie oraz związane z nimi siedliska wapiennych ścian skalnych. Łącznie stwierdzono 14 rodzajów siedlisk z załącznika I Dyrektywy Siedliskowej (w tym 4 priorytetowe), pokrywających około 16 % powierzchni. Stwierdzono 2 gatunki ujęte w II załączniku Dyrektywy Siedliskowej oraz 2 gatunki ptaków ujęte w I załączniku Dyrektywy Ptasiej. Unikatem jest największe w Polsce stanowisko goryczuszki (*Gentianella bohemica*) w Zieleńcu.

Wschodnią granicę obszaru stanowi szczególnie cenna przyrodniczo głęboko wcięta i zalesiona dolina górnej Bystrzycy Dusznickiej, miejscami o charakterze przełomowym (Smocze Gardło powyżej Dusznik Zdroju) z dużym nagromadzeniem cennych stanowisk flory zarodnikowej i naczyniowej oraz siedliskami priorytetowymi.

Szata roślinna należy do piętra regła dolnego (za wyjątkiem najwyższych partii Orlicy i Zielonego Garbu, które przechodzą do piętra regła górnego), lecz została silnie przekształcona przez człowieka i

obecnie jest to głównie las świerkowy wprowadzony w miejsce wyciętych lasów bukowo-jodłowych. Wyjątkowo dobrze zachowały się dolnoreglowe zbiorowiska żyznych i ziołoroślowych lasów bukowych w zwartym kompleksie na stokach opadających do doliny Bystrzycy Dusznickiej między Dusznikami a Zieleńcem. Jest to najlepiej zachowany zwarty kompleks żyznych lasów liściastych w Sudetach Środkowych. Lokalnie można spotkać naturalne jaworzyny miesięcznicowe, podgórskie łągi jesionowe. Występują tu również zbiorowiska łąk wilgotnych i świeżych łąk górskich o dużym stopniu naturalności. W obszarach źródłiskowych potoków występują torfowiska niskie.

Zagrożenia dla obszaru Natura 2000 Góry Orlickie występujące na terenie Gminy Miejskiej Duszniki – Zdrój.

Nadmierny i niekontrolowany rozwój infrastruktury narciarskiej w rejonie Zieleńca może zagrażać cennym siedliskom nieleśnym i populacjom rzadkich gatunków roślin naczyniowych tam zlokalizowanych (m. in. Arnika górską - *Arnica montana*, Widłak goździsty *Lycopodium clavatum*, Tłustosz pospolity *Pinguicula vulgaris*, Turzyca Davalla *Carex davalliana*, Kukułka Fuchsa *Dactylorhiza fuchsii*).

Zagrożeniem dla siedlisk leśnych może być niewłaściwa gospodarka leśna (głównie intensyfikacja). W umiarkowanym stopniu zagrożenie stanowi inwazja obcych gatunków synantropijnych.

Dla obszaru Zarządzeniem z dnia 18 czerwca 2014 r. Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu ustanowiono Plan Zadań Ochronnych.

Plan zadań ochronnych m.in.:

- identyfikuje istniejące i potencjalne zagrożenia dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt i ich siedlisk, będących przedmiotami ochrony obszaru
- wskazuje działania ochronne i ich cele ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania.

Obszar Natura 2000 **PLH020060 Góry Orlickie** powiązany jest z obszarami sąsiadującymi Natura 2000 **PLB020006 Góry Stołowe** – utworzonego jako obszar specjalnej ochrony ptaków oraz z obszarem Natura 2000 **PLH020004 Góry Stołowe** – utworzonego jako specjalny obszar ochrony siedlisk i od strony południowej z obszarem Natura 2000 **PLH020061 Dzika Orlica**.

Obszar Chronionego Krajobrazu Gór Bystrzyckich i Orlickich.

Obszar Chronionego Krajobrazu Gór Bystrzyckich i Orlickich utworzono 28.10.1981 r. na mocy Uchwały Nr 35/81 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Wałbrzychu. Aktualnym dokumentem w sprawie obszaru jest Rozporządzenie Wojewody Dolnośląskiego nr 4 z dnia 20 lutego 2008 r. zmienione rozporządzeniem nr 15 z dnia 12 listopada 2008 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Góry Bystrzyckie i Orlickie.

Obszar chronionego krajobrazu zajmuje powierzchnię 22 500 ha i obejmuje swym zasięgiem główne grzbiety górskie dwóch pasm Sudetów Środkowych: Góry Bystrzyckie w całości oraz położoną na terytorium Polski północno-wschodnią część Gór Orlickich, wraz ze znajdującymi się w ich obrębie: rezerwatami przyrody, utworami geologicznymi, korytarzami ekologicznymi oraz wartościowymi krajobrazowo terenami o różnych ekosystemach. Celem

jego utworzenia jest konieczność objęcia ochroną wyróżniającego się krajobrazu o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowych ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką, wypoczynkiem oraz pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych.

Na terenie obszaru obowiązują różne ustalenia dotyczące ochrony czynnej ekosystemów leśnych oraz nieleśnych a także zakazy i wyjątki od ich stosowania.

Ochrona czynna **ekosystemów leśnych** powinna polegać m.in. na:

- a) utrzymaniu ciągłości i trwałości ekosystemów leśnych;
- b) wspieraniu procesów sukcesji naturalnej przez inicjowanie i utrwalanie naturalnego odnowienia o składzie i strukturze odpowiadającej siedlisku; tam gdzie nie są możliwe odnowienia naturalne - używanie do odnowień gatunków miejscowego pochodzenia przy ograniczaniu gatunków obcych rodzimej florze czy też modyfikowanych genetycznie;
- c) zwiększaniu udziału gatunków domieszkowych i biocenotycznych, tworzenie układów ekotonowych z tych gatunków;
- d) pozostawianiu drzew o charakterze pomnikowym, przestojów, drzew dziuplastych oraz części drzew obumarłych aż do całkowitego ich rozkładu;
- e) stopniowym usuwaniu gatunków obcego pochodzenia, chyba że zaleca się ich stosowanie w ramach przyjętych zasad hodowli lasu;
- f) opracowaniu i wdrażaniu programów czynnej ochrony oraz reintrodukcji i restytucji gatunków rzadkich i zagrożonych;
- g) wykorzystaniu lasów dla celów rekreacyjno – krajoznawczych i edukacyjnych w oparciu wyznaczone szlaki turystyczne oraz istniejące i nowe ścieżki edukacyjno-przyrodnicze wyposażone w elementy infrastruktury turystycznej i edukacyjnej zharmonizowanej z otoczeniem;
- h) prowadzenie racjonalnej gospodarki łowieckiej, w szczególności poprzez dostosowanie liczebności populacji zwierząt łownych związanych z ekosystemami leśnymi do warunków środowiskowych;

Ochrona czynna **ekosystemów nieleśnych lądowych** powinna polegać m.in. na:

- a) zachowaniu i utrzymaniu w stanie zbliżonym do naturalnego istniejących śródleśnych cieków oraz łąk;
- b) przeciwdziałaniu zarastaniu łąk, pastwisk i torfowisk poprzez koszenie lub wypas oraz mechanicznym usuwaniu samosiewów drzew i krzewów na terenach otwartych a w razie konieczności także karczowanie z usunięciem biomasy z pozostawieniem kęp drzew i krzewów;
- c) preferowaniu zabiegów agrotechnicznych z uwzględnieniem wymogów siedlisk oraz gatunków fauny w szczególności ptaków;
- d) ochronie i kształtowaniu zróżnicowanego krajobrazu rolniczego poprzez utrzymanie istniejących parków wiejskich, zakrzaczeń, zadrzewień śródpolnych, przydrożnych oraz formowanie nowych zakrzaczeń i zadrzewień;
- e) preferowanie ochrony roślin metodami biologicznymi;
- f) utrzymywanie i w razie konieczności odtwarzanie lokalnych i regionalnych korytarzy ekologicznych.

Dla ochrony przed zmianami lub utratą wartości przyrodniczych Obszaru wprowadza się następujące zakazy na terenie obszaru chronionego krajobrazu obejmują m.in.:

- 1) zakaz zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, schronień i miejsc

- rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- 2) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco negatywnie oddziaływać na środowisko;
 - 3) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej, zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
 - 4) wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów;
 - 5) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym, przeciwsuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych;
 - 6) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka.
 - 7) lokalizowanie obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej.

Zakaz, o którym mowa w **pkt 2 nie dotyczy realizacji** przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco negatywnie oddziaływać na środowisko, dla których sporządzenie raportu o oddziaływaniu na środowisko jest obowiązkowe i przeprowadzona procedura oceny oddziaływania na środowisko wykazała brak niekorzystnego wpływu na przyrodę Obszaru.

Zakaz, o którym mowa w **pkt. 3, nie dotyczy** zadrzewień rosnących na gruntach określonych w ewidencji gruntów jako użytki rolne oraz usuwanych w ramach czynnej ochrony ekosystemów;

Zakaz, o którym mowa w **pkt 5, nie dotyczy terenów**, dla których w obowiązujących w dniu wejścia w życie rozporządzenia miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego lub uchwalonych studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, ustalenia planu, bądź studium przewidują sposób zagospodarowania, który wymagał będzie wykonania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu.

Zakaz, o którym mowa w **pkt 7, nie dotyczy** terenów położonych w obrębie jednostek osadniczych w rozumieniu ustawy z dnia 29 sierpnia 2003 r. o urzędowych nazwach miejscowości i obiektów fizjograficznych oraz dla terenów, które w obowiązujących w dniu wejścia w życie rozporządzenia miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego lub uchwalonych studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy takie warunki przewidują.

4.11 Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu.

Istniejące problemy ochrony środowiska na terenie miasta Duszniki-Zdrój - Zieleniec, istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, to:

- niekontrolowany rozwój zabudowy;
- możliwość rozbudowy infrastruktury turystycznej, sportowej i realizacji zabudowań jednorodzinnych, letniskowych, turystycznych, pensjonatowych i hotelowych. W przypadku zajęcia terenów pod zabudowę możliwe jest zniszczenie siedlisk przyrodniczych;
- wzrost ruchu turystycznego i antropopresji z tym związanej.

5. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ SPOSOBY W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE W PROJEKCIE PLANU

Cele ochrony środowiska ustalone na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym realizowane są w Polsce poprzez odpowiednie akty prawne w tym ustawy i rozporządzenia – m.in. ustawę z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko na podstawie, której sporządzona została niniejsza prognoza. Dokumentami międzynarodowymi istotnymi z punktu widzenia dokumentu są:

Konwencja o bioróżnorodności biologicznej - celem konwencji jest ochrona światowych zasobów różnorodności biologicznej na wszystkich trzech poziomach, tzn. w obrębie gatunku, pomiędzy gatunkami oraz ekosystemami. Konwencja uznaje też, że ochrona różnorodności biologicznej jest wspólną troską ludzkości i integralną częścią procesu rozwoju świata. W aspekcie praktycznym wyraża się to m.in. jednakowym traktowaniem wszelkich ekotypów gatunków, ochroną siedlisk ubogich, o niewielkiej liczbie gatunków, które wcześniej nie były traktowane jako równorzędne z siedliskami bogatymi w gatunki. Głównymi postanowieniami konwencji są:

- zalecenie rozszerzenia zasięgu ochrony poza obszary i gatunki chronione oraz zaostrożenie reżimu ochronnego na istniejących obszarach chronionych,
- objęcie ochroną odmian, ras i gatunków udomowionych roślin i zwierząt, a w szczególności odmian, ras i gatunków starych i lokalnych,
- zrównoważone użytkowanie zasobów biologicznych oraz sprawiedliwy podział korzyści z niego wynikających,

W Traktacie ustanawiającym Wspólnotę europejską wskazano na konieczność „wysokiego poziomu ochrony i poprawy jakości środowiska naturalnego”. W dokumencie tym Art. 6 precyzuje: „przy ustalaniu i realizacji polityk i działań Wspólnoty, o których mowa w artykule 3, w szczególności w celu wspierania stałego rozwoju, muszą być brane pod uwagę wymogi ochrony środowiska naturalnego”. Ustalenia traktatu zostały wprowadzone w życie za pomocą dyrektyw. W zakresie ochrony przyrody mają zastosowanie głównie trzy dyrektywy. Są to : Dyrektywa Ptasia 79/409/EWG (DP), Dyrektywa Siedliskowa 92/43/EWG (DS) oraz Dyrektywa 2004/35WE zwana „szkodową” (DSZ).

Celem **Dyrektywy Ptasiej** jest zapewnienie ochrony gatunków ptaków lęgowych oraz migrujących na terenie Wspólnoty Europejskiej. **Dyrektywa Siedliskowa** wskazuje i obejmuje ochroną ważne w skali europejskiej gatunki flory i fauny oraz typy siedlisk przyrodniczych. Na mocy tych dyrektyw tworzy się obszary specjalnej ochrony ptaków i specjalne obszary ochrony siedlisk w ramach sieci Natura 2000.

Z dokumentów krajowych, w których określono cele ochrony środowiska istotna z punktu

widzenia projektu planu jest **Polityka ekologiczna Państwa**. Jest to dokument określający ogólne cele prowadzenia polityki państwa w zakresie ochrony przyrody i wdrażania idei zrównoważonego rozwoju. Projektowane ustalenia planu powinny spełniać wymogi zawarte w tym dokumencie tj. kształtować ład przestrzenny pozwalając na racjonalną gospodarkę. Przez ład przestrzenny należy rozumieć sposób ukształtowania przestrzeni, który tworzy harmonijną całość.

Priorytety Polityki ekologicznej Państwa, istotne z punktu widzenia dokumentu, to:

- uwzględnianie zasad ochrony środowiska i ochrony przyrody w planach zagospodarowania przestrzennego;
- racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi;
- ochrona wód przed zanieczyszczeniem;
- ochrona głównych zbiorników wód podziemnych;
- ochrona powietrza przed zanieczyszczeniem;
- ochrona bioróżnorodności;

Zgodnie z przepisami planowanie w gospodarce wodnej odbywa się na w podziale na obszary dorzeczy. Dla każdego obszaru opracowuje się **plan gospodarowania wodami**. **Plan gospodarowania wodami ustala m.in. cele środowiskowe** dla jednolitych części wód i obszarów chronionych. Teren, który obejmuje miejscowy plan zagospodarowania znajduje się w **dorzeczu Odry**. **Dla tego dorzecza został ustanowiony „Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”** zatwierdzony rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry.

Obszar objęty zmianą MPZP zlokalizowany jest w zlewni Jednolitej Części Wód Powierzchniowych **RW600006121839** Bystrzyca Dusznicka od źródła do Kamiennego Potoku.

Cele środowiskowe dla JCWP to:

W § 6 projektu uchwały planu ustala się następujące zasady ochrony i kształtowania, środowiska, krajobrazu oraz ład przestrzennego tj.:

- 1) obszar objęty planem miejscowym położony jest w zasięgu następujących obszarów chronionych:
 - a) Specjalnego Obszaru Ochrony Natura 2000 PLH020060 „Góry Orlickie”,
 - b) Obszaru Chronionego Krajobrazu „Góry Bystrzyckie i Orlickie”,
- 2) przy zagospodarowaniu obszaru objętego planem miejscowym należy uwzględnić ograniczenia w użytkowaniu i zagospodarowaniu terenów wynikające z przepisów odrębnych dotyczących obszarów, o których mowa powyżej;
- 3) obszar objęty planem miejscowym położony jest w zasięgu strefy „C” ochrony uzdrowiskowej, w której obowiązują ograniczenia w zagospodarowaniu i użytkowaniu terenów, o których mowa w art. 38 pkt 3 i art. 38a ust 3 ustawy o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych.

Zgodnie z § 10 ust. 4: przewody telekomunikacyjne i elektroenergetyczne należy realizować, jako podziemne.

Inne ustalenia związane z ochroną środowiska:

Zaopatrzenie w wodę oraz odprowadzanie ścieków:

Zgodnie z § 10 projektu uchwały zaopatrzenie w wodę należy realizować z miejskiej sieci wodociągowej; odprowadzanie ścieków komunalnych należy realizować do miejskiej sieci kanalizacyjnej; W zakresie zasad zaopatrzenia w wodę oraz odprowadzania ścieków komunalnych, dopuszcza się realizację rozwiązań indywidualnych, zgodnie z przepisami odrębnym.

Odprowadzanie wód opadowych i roztopowych powinno się odbywać zgodnie z przepisami odrębnymi;

Zaopatrzenie w energię ciepłą:

Zgodnie z § 10 projektu uchwały zaopatrzenie w energię elektryczną należy realizować z sieci elektroenergetycznej W zakresie zasad zaopatrzenia w energię elektryczną oraz zaopatrzenia w ciepło, dopuszcza się zaopatrzenie z odnawialnych źródeł energii o mocy nie przekraczającej 100 kW, z wykluczeniem obiektów i urzędzeń wykorzystujących energię wiatru.

Gospodarka odpadami:

Zgodnie z § 10 projektu uchwały prowadzenie zorganizowanej gospodarki odpadami powinno być zgodnie z przepisami odrębnymi;

6. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO, W TYM ODDZIAŁYWANIA ZNACZĄCE WYNIKAJĄCE Z PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Wylesienie z punktu widzenia prognozy oddziaływania na środowisko:

Istotną kwestią z punktu widzenia oddziaływania na środowisko jest **wylesienie terenów leśnych**.

W zakresie zmiany MPZP, w stosunku do planu obowiązującego, przewiduje się zmianę przeznaczenia około **2,70 ha** gruntów leśnych na cele nierolne i nieleśne.

Obszar objęty zmianą planu obejmuje głównie grunty leśne stanowiące własność Skarbu Państwa oraz istniejącą infrastrukturę narciarską (kolej linową Skyway Express i trasy narciarskie). W sąsiedztwie obszaru objętego zmianą planu zlokalizowane są istniejące budynki o funkcji usługowej (obsługa ruchu turystycznego) oraz orczykowe wyciągi narciarskie i trasy narciarskie.

Projektowane zmiany w zagospodarowaniu obszaru objętego planem polegają na przeznaczeniu części gruntów leśnych pod zainwestowanie związane ze sportem i rekreacją komunikacją, infrastrukturą techniczną i usługami turystyki. Planowane inwestycje mają na celu rozbudowę istniejącej bazy narciarstwa zjazdowego poprzez: budowę nowej kolei linowej, wydłużenie istniejących tras zjazdowych, budowę infrastruktury niezbędnej do naśnieżania narciarskich tras zjazdowych przynależnych do nowej kolei. Zachowuje się w obecnym użytkowaniu większość gruntów leśnych. W dotychczasowym użytkowaniu pozostają również istniejące obszary zabudowane.

Grunty objęte wnioskiem o wyrażenie zgody na zmianę przeznaczenia gruntów leśnych na cele nierolne i nieleśne są położone na terenach objętych ochroną na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 916 ze zm.): Obszar Chronionego Krajobrazu Góry Bystrzyckie i Orlickie oraz Natura 2000 PLH020060 Góry Orlickie. Ponadto grunty objęte wnioskiem zlokalizowane są w strefie „C” ochrony uzdrowiskowej. Wchodzą w skład lasów o funkcji

ochronnej i zaliczone zostały do kategorii ochronności: uzdrowiskowej, wodochronnej oraz w miastach i wokół miast.

Należy zwrócić uwagę, że grunty przeznaczone w projekcie zmiany planu do wylesienia, zlokalizowane są w sąsiedztwie terenów, dla których wyrażono już zgodę na zmianę przeznaczenia gruntów leśnych na cele nierolnicze i nieleśne, wykazane są w załączniku graficznym nr 1, zgodnie z decyzjami:

- Ministra Środowiska nr ZS-S-2120/116/2005 z dnia 23.06.2005 r.,
- Ministra Środowiska nr DL-II.6501.202.2018.JS z dnia 18.03.2019 r.

Część z tych gruntów o pow. ok. 1,21 ha, w projekcie zmiany planu przeznacza się na teren lasów, tym samym zachowuje się stan faktyczny rezygnując z przeznaczenia ich na cele nieleśne w ramach wyrażonej zgody Ministra Środowiska z dnia 18.03.2019 r. W tym zakresie zmiana w planie obejmuje swoistą wymianę gruntów względem ww decyzji Ministra .

Lokalizacja poszczególnych terenów przeznaczonych w projekcie zmiany planu do wylesienia została przedstawiona na **załączniku nr 1 do prognozy**. Lokalizacja została podzielona na dwa sektory : sektor **A** powyżej drogi wojewódzkiej nr 389 oraz sektor **B** – poniżej drogi wojewódzkiej nr 389. Poniżej przedstawiony jest bilans terenu leśnego do zmiany przeznaczenia.

W sektorze A przewiduje się :

1.zmianę załącznika graficznego do planu zmienianego w taki sposób , że część terenu o powierzchni **1,21 ha** położonego w jednostce strukturalnej o symbolu **6US** w planie zmienianym (usługi sportu i rekreacji) przywraca się w projekcie planu zmienionego do funkcji lasu –jednostka strukturalna **3L** – działanie odwrotne do wylesienia.

2. zmianę załącznika graficznego do planu zmienianego poprzez przeznaczenie nowych gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa o powierzchni *łącznej*: **1,02 ha** (w miejsce terenu wymienionego w pkt 1)., które przewiduje się przeznaczyć pod tereny usług sportu i rekreacji w tym : budowę napowietrznej kolei linowej , narciarskich tras zjazdowych, wydłużenie istniejącego wyciągu narciarskiego, ujęcia wód powierzchniowych śródlądowych i innych usług.

W sektorze B przewiduje się :

3. zmianę załącznika do planu zmienianego poprzez przeznaczenie nowych gruntów leśnych stanowiących własność Skarbu Państwa o powierzchni *łącznej*: **2,89 ha** , które przewiduje się przeznaczyć pod tereny usług sportu i rekreacji w tym pod budowę : narciarskich tras zjazdowych i rowerowych (w ciągu istniejących dróg leśnych) , urządzeń . komunikacji pieszej, ujęć wód powierzchniowych śródlądowych i innych .

W rezultacie zmiany w sektorze A są neutralne w odniesieniu do MPZP aktualnego jeśli chodzi o obszar do wylesienia (**0,19 ha** na korzyść lasu), bo dotyczą one tylko zmiany granic terenu przeznaczanego na cele nieleśne . Biorąc pod uwagę fakt , że część terenu w strefie A i B , wnioskowanego o zmianę przeznaczenia pod budowę kolei linowej i wyciągu , tras zjazdowych o powierzchni **1,38 ha** stanowią istniejące drogi leśne i wylesiony pas pod sieci energetyczne ,które są

już bez drzewostanu , to faktyczna zmiana w planie, obejmuje dodatkowe przyrodnicze wylesienie o powierzchni 1,32 ha , w stosunku do stanu przed zmianą planu z 2019 roku

Opis poszczególnych zadań wskazanych na załączniku graficznym

1. skreślone;
2. skreślone;
3. zadanie obejmuje wykorzystanie istniejących dróg leśnych do stworzenia nowych odcinków narciarskich tras zjazdowych, stanowiących uzupełnienie istniejącej sieci tras; jest to optymalne rozwiązanie, stanowiące kompromis pomiędzy ochroną przyrody a potrzebą rozwoju jednego z najważniejszych ośrodków narciarskich w Sudetach – lokalizacja tras na istniejących drogach pozwala na ograniczenie ilości koniecznych do wycięcia drzew;
4. znajdującego się po stronie Republiki Czeskiej z istniejącymi trasami zjazdowymi na terenie Zielenca; trasa zlokalizowana jest częściowo po trasie istniejącej drogi leśnej;
5. zadanie obejmuje teren pod budowę napowietrznej kolei linowej oraz narciarskich tras zjazdowych, co pozwoli na wydłużenie istniejących już tras w sąsiedztwie wyciągu Skyway Express Nartorama; grunty objęte tym zadaniem w części są objęte decyzją Ministra Środowiska z dnia 23.06.2005, jednak z uwagi na zmianę koncepcji wykorzystania tych terenów postanowiono nie wyłączać części z nich z produkcji leśnej i pozostawić enklawę leśną pomiędzy dwoma planowanymi trasami; rozwiązanie to będzie bardziej korzystne pod kątem krajobrazu z uwagi na zachowanie większej różnorodności terenów;
6. zadanie obejmuje teren przeznaczony pod teren komunikacji obejmujący lokalizację obiektu mostowego nad drogą wojewódzką nr 389 umożliwiającą bezkolizyjny z drogą ruch pieszych, narciarzy i rowerzystów i zachowanie ciągłości poszczególnych odcinków narciarskich tras zjazdowych;
7. zadanie obejmuje teren przeznaczony pod teren komunikacji obejmujący lokalizację obiektu mostowego nad drogą wojewódzką nr 389 umożliwiającą bezkolizyjny z drogą ruch pieszych, narciarzy, rowerzystów i zachowanie ciągłości poszczególnych odcinków narciarskich tras zjazdowych;
8. zadanie obejmuje teren przeznaczony pod lokalizację suchego zbiornika retencyjnego wody - w okresie zimowym wykorzystywanego do naśnieżania narciarskich tras zjazdowych;
9. zadanie obejmuje teren przeznaczony pod rozbudowę istniejącego przepływowego zbiornika retencyjnego wody - w okresie zimowym wykorzystywanego do naśnieżania narciarskich tras zjazdowych, położonego w ciągu istniejącego potoku rzeki Bystrzycy Dusznickiej;
10. zadanie obejmuje teren przeznaczony pod lokalizację nowego suchego przepływowego zbiornika retencyjnego wody - w okresie zimowym wykorzystywanego do naśnieżania narciarskich tras zjazdowych, położonego w ciągu istniejącego potoku rzeki Bystrzycy Dusznickiej

6.1 Oddziaływanie na różnorodność biologiczną

Zjawisko różnorodności biologicznej polega na zróżnicowaniu organizmów na poziomie biogeograficznym, krajobrazowym, ekosystemowym, gatunkowym i genetycznym. Bioróżnorodność analizuje się i ocenia zazwyczaj w odniesieniu do trzech tradycyjnych poziomów organizacji życia: różnorodności genetycznej, różnorodności gatunkowej oraz różnorodności ponadgatunkowej – na poziomie ekosystemów.

Zjawiska stanowiące główne przyczyny utraty różnorodności biologicznej to m.in. **przekształcanie siedlisk, nadmierna eksploatacja zasobów naturalnych, wprowadzanie i ekspansja inwazyjnych gatunków obcych oraz zmiana klimatu**. Dla zachowania bioróżnorodności szczególnie ważne oprócz terenów wodnych i leśnych są **łąki i pastwiska**.

Z użytków rolnych to **użytki zielone (łąki i pastwiska)** stanowią jedno z najważniejszych półnaturalnych zbiorowisk roślinnych terenów rolniczych. Znaczenie użytków zielonych dla środowiska naturalnego to: utrzymywanie różnorodności biologicznej roślinnej i zwierzęcej, regulacja wielu cykli biochemicznych, ograniczanie transferu azotu do cieków wodnych (w tym i do wód gruntowych), pobieranie i akumulacja węgla atmosferycznego oraz umożliwianie gromadzenia substancji organicznych w glebie.

Teren objęty MPZP na znacznym obszarze stanowią **las, które w wyniku przekształcenia np. na tereny przeznaczone pod usługi sportu i rekreacji US, mogą zostać zagospodarowane jako łąki**.

Założenie to należy uzasadnić tym, że w znacznej mierze na terenie Zielenca, trasy narciarskie po okresie zimowym są utrzymywane jako łąki. Będzie to stanowiło potencjał do utworzenia na tych terenach w przyszłości siedliska przyrodniczego np. 6520.

Projekt MPZP część terenów pozostawia w dotychczasowym użytkowaniu jako tereny leśne – tereny lasów, zachowując w dużej mierze istniejące obszary w funkcji sprzyjającej zachowaniu bioróżnorodności tego terenu.

Utworzenie tras narciarskich nie wyklucza zachowania bioróżnorodności łąk i pastwisk pod warunkiem zachowania istniejącej wierzchniej warstwy gleby z istniejącą roślinnością. Celem ograniczenia oddziaływania na obniżenie bioróżnorodności na terenach wylesionych pod trasy zjazdowe oraz koleje narciarskie należy opracować i rozpocząć tworzenie siedliska łąkowego lub „łąkopodobnego” (np. murawowego, zadarnionego zdominowanego przez rodzime trawy).

Należy zwrócić także uwagę, że skutkiem zmian w MPZP będzie wzrost ruchu turystycznego głównie w okresie zimowym (typowa turystyka narciarska)

Niedostosowanie się turystów do ogólnie przyjętych zasad obcowania ze środowiskiem (niezanieczyszczanie miejsc pobytu, trzymanie się wyznaczonych szlaków turystycznych) niesie ze sobą negatywne oddziaływanie na bioróżnorodność całego obszaru w sposób pośredni, trudny do oszacowania. Można jednak założyć, że nie będzie to oddziaływanie w tym aspekcie znaczące dla obniżenia bioróżnorodności.

Prognozuje się, że realizacja MPZP nie będzie stanowiła zagrożenia dla znaczącego obniżenia różnorodności biologicznej oraz wpływała negatywnie na wartość usług ekosystemowych w sposób znaczący dla obszaru Gór Orlickich.

6.2 Oddziaływanie na ludzi

Realizacja zapisów projektu MPZP nie będzie miała znaczącego wpływu na jakość życia ludzi. Oddziaływania stałe, średnio i długoterminowe będą miały charakter pozytywny – nowe miejsca rekreacji, wypoczynku, pracy. Negatywne oddziaływania będą miały charakter bezpośredni chwilowy oraz krótkoterminowy a związane będą z samą budową infrastruktury przewidzianej planem. Oddziaływanie to będzie związane z emisją hałasu oraz innych zanieczyszczeń związanych z procesem budowy np. pylenie, a także wzrostem ruchu samochodowego - sprzętu ciężkiego na etapie budowy. Przy zachowaniu norm wynikających z przepisów szczególnych nie będą to

oddziaływania znaczące.

Cała dzielnica Zieleniec w Dusznikach Zdroju jest położona poza centrum miasta gdzie zlokalizowana jest zabudowa typowo mieszkalna. Zieleniec stanowi ośrodek sportów narciarskich i dominuje tu zabudowa typowo usługowa.

6.3 Oddziaływanie na rośliny i zwierzęta

Oddziaływanie na gatunki roślin i grzybów

Oddziaływanie **na szatę roślinną** będzie się wiązało przede wszystkim z oddziaływaniem na powierzchnię ziemi związanym ze zmniejszeniem powierzchni biologicznie czynnej gleby a także zniszczenie struktury wierzchniej warstwy gleby poprzez wykonywanie prac ziemnych.

Będzie to oddziaływanie **bezpośrednie stałe i długoterminowe** - dla terenów posadowienia *obiektów i urządzeń związanych z terenami usług sportu i rekreacji (tak jak: koleje linowe i wyciągi narciarskie wraz z infrastrukturą towarzyszącą służącą oświetleniu i nasnieżaniu (w tym otwarte zbiorniki retencyjne), kasy biletowe, wypożyczalnie sprzętu sportowego, inne obiekty i urządzenia sportowo - rekreacyjne)* oraz **oddziaływanie chwilowe** dla terenów sąsiednich z powierzchnią biologicznie czynną.

Realizacja ustaleń MPZP **może mieć** potencjalny **wpływ negatywny na chronione gatunki roślin** w przypadku np. kolizji lokalizacji ww. obiektów ze stanowiskiem takiego gatunku.

Możliwe zagrożenia dla cennych gatunków roślin i grzybów, które znajdują się w strefie oddziaływania przewidzianych planem przedsięwzięć to:

- bezpośrednie niszczenie stanowisk naziemnych gatunków chronionych lub zagrożonych;
- bezpośrednie niszczenie stanowisk gatunków epifitycznych;
- niszczenie lub zmniejszenie dostępności potencjalnego siedliska możliwego do zasiedlenia przez gatunki.

Przed rozpoczęciem prac inwestycyjnych prowadzących do zniszczenia konkretnych stanowisk, należy zwrócić się do RDOŚ we Wrocławiu z wnioskiem o wydanie zezwolenia na odstępstwa od zakazów w stosunku do gatunków dziko występujących roślin objętych ochroną.

Realizację funkcji przewidzianej w MPZP, związanej naruszeniem wierzchniej warstwy gleby należy prowadzić pod botanicznym nadzorem przyrodniczym.

Wszystkie działania związane z realizacją inwestycji na terenach objętych MPZP, należy poprzedzić inwentaryzacją przyrodniczą oraz przeprowadzać pod botanicznym nadzorem przyrodniczym pod kierunkiem botanika/fitosocjologa.

Prognozuje się, że przy zachowaniu powyższych ustaleń, oddziaływanie projektu MPZP na florę tergo terenu nie będzie miało charakteru znaczącego.

Oddziaływania faunę obszaru

Faunę gminy częściowo o charakterze miejsko-uzdrowiskowym stanowią zwierzęta związane z lasami, a więc poza zwierzyną łowną - jeleniem i sarną, są to drobne gryzonie jak mysz leśna, nornica ruda, nornik bury, a także wiewiórka (w lasach częściej spotykana odmiana czarna). Do listy tej należy dopisać drapieżniki: kunę leśną, łasicę i gronostaja oraz borsuka. Według inwentaryzacji przyrodniczej opracowanej dla miasta (przez Fulica - Jankowski Wojciech, Wrocław 2002), stwierdzono 4 przedstawicieli rodziny ryjówkowatych z objętego ochroną prawną rzędu owadożernych, tj. trzy gatunki ryjówek oraz rzesorka rzeczka, są to zwierzęta związane z terenami wilgotnymi, szczególnie często były stwierdzane na potokami w Dolinie Bystrzycy Dusznickiej.

Faunę terenów otwartych stanowią sarny, zające, a także krety i jeże (występują również na obrzeżach lasów) z rzędu owadożernych oraz gryzonie takie jak polnik i mysz polna. Z osiedlami ludzkimi poza myszą domową i szczurem związana jest kuna domowa, tchórz, łasica, do zabudowań podchodzą lisy.

Główną grupę gatunków chronionych w przypadku kręgowców stanowią ptaki. Pod względem ornitologicznym najcenniejszymi środowiskami na terenie Gminy Miejskiej Duszniki Zdrój są tereny otwarte oraz doliny potoków. Środowiska łąkowe z rozproszoną roślinnością krzewiastą, przecięte niewielkimi ciekami wodnymi oraz podmokłe obszary źródliskowe z wysoką roślinnością szuwarową są miejscem występowania rzadkich i zagrożonych gatunków ptaków (**pustulka, derkacz, dziwonia, gąsiorek, świerszczak, przepiórka, dzięcioł czarny**). Na szczególną uwagę zasługuje mozaika takich środowisk położona w rejonie Zielenca. Wszystkie te gatunki potencjalnie mogące występować na tym terenie.

Cennym miejscem pod względem występowania ptaków jest także dolina Bystrzycy Dusznickiej. Występuje tutaj populacja **pliszki górskiej**, jedna z najliczniejszych na całej Ziemi Kłodzkiej. Gniazduje tu także **pluszcz, kobuz, krogulec, jastrząb, siniak** (drzewostany wzdłuż rzeki). **Pliszka górska i pluszcz** to zinwentaryzowane gatunki ptaków, które mogą budować swoje gniazda tuż nad wodą w skalnych szczelinach lub zakrzewieniach przybrzeżnych.

Teren Zielenca jest także miejscem występowania **nietoperzy**. Duża liczba cieków wodnych, lasy porastające wzgórza oraz nadbrzeżne zarośla wpływają stwarzają dobre warunki do ich bytowania. Szczególnie cenny jest fragment doliny rzeki Bystrzycy Dusznickiej i kompleksy lasów liściastych i mieszanych, będące doskonałymi żerowiskami. Wśród nietoperzy dominują gatunki synantropijne, które na letnie schronienia wybierają strychy i różnego rodzaju zakamarki budowli wzniesionych przez człowieka jak nocek duży, mroczek późny, gacek brunatny oraz karlik malutki. Inne jak nocek rudy, borowiec wielki czy mopek preferują dziuple drzew.

Oddziaływania **na zwierzęta** mogą mieć charakter bezpośredni oraz pośredni długoterminowy i będą związane z zabudową oraz ogólnym wzrostem antropopresji na terenie objętym MPZP.

Realizacja ustaleń projektu MPZP będzie powodowała wystąpienie następujących oddziaływań na faunę tego terenu:

- a) zmiana sposobu użytkowania obszaru związana z zajęciem siedliska leśnego przez *obiekty przewidziane funkcją UT* spowoduje bezpośrednie, trwałe zniszczenie, fragmentację przekształcenie oraz uszczuplenie siedlisk gatunków zwierząt;
- b) synantropizacja siedlisk, ekspansja związanych z człowiekiem obcych, inwazyjnych gatunków roślin;

- c) zmniejszenie powierzchni żerowiska, siedlisk lęgowych zwierząt w związku z usunięciem drzewostanu
- d) oświetlenie stoków narciarskich – wpływające na jakość żerowiska nietoperzy
- e) prace ziemne związane z realizacją zamierzeń inwestycyjnych przewidzianych planem mogą powodować niszczenie nor drobnych ssaków, naziemnych gniazd ptaków, miejsc bytowania płazów, gadów i bezkręgowców. Zagrożenie wystąpi w momencie budowy infrastruktury przewidzianej projektem MPZP.
- f) realizacja zamierzeń przewidzianych MPZP będzie powodowała płoszenie i niepokojenie zwierząt w fazie budowy oraz w fazie eksploatacji (związane z obecnością człowieka, maszyn, oraz generowaniem hałasu); działanie takie jeśli występuje powtarzalnie może powodować przenoszenie się zwierząt do innych siedlisk.
- g) część gatunków fauny może koncentrować się w pobliżu miejsc gdzie pozostawiane są przez ludzi odpadki i śmieci lub gdzie powstaje infrastruktura będąca trasami przejść drapieżników (linia wyciągu).

Przed realizacją zamierzenia budowlanego należałoby dokonać aktualnej inwentaryzacji przyrodniczej przekształcanego w wyniku inwestycji terenu celem określenia stanowisk zwierząt chronionych.

Dla gatunków zwierząt występujących w obrębie planowanych przewidzianych projektem MPZP przedsięwzięć należy zaproponować na etapie uzyskiwania decyzji zezwalającej na realizację przedsięwzięcia (decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach) niezbędne działania zapobiegające i ograniczające negatywny wpływ oraz ewentualnej kompensacji, monitoringu i nadzoru przyrodniczego.

Prognozuje się, że oddziaływania na faunę terenu objętego MPZP może mieć charakter bezpośredni, pośredni długoterminowy. Będą one także związane z wzrostem antropopresji na tym terenie. Nie będą to oddziaływania znaczące, na tle obecnego wykorzystywania tego terenu.

Przy ścisłym przestrzeganiu na etapie projektowania, budowy oraz eksploatacji wytycznych dotyczących minimalizacji negatywnego oddziaływania, kompensacji, monitoringu i nadzoru przyrodniczego wpływ planowanego przedsięwzięcia nie będzie znacząco negatywnie oddziaływać na gatunki wymienione w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt oraz będące przedmiotami ochrony w obszarach Natura 2000.

6.4 Oddziaływanie na powierzchnię ziemi oraz krajobraz

Oddziaływanie na powierzchnię ziemi będzie się wiązało przede wszystkim ze zmniejszeniem powierzchni biologicznie czynnej gleby, a także zniszczeniem struktury wierzchniej warstwy gleby poprzez wykonywanie prac ziemnych. Będzie to oddziaływanie bezpośrednie stałe i długoterminowe - dla terenów posadowienia obiektów i urządzeń przewidzianych planem. Celem ograniczenia takiego oddziaływania istotne będzie właściwe zdjęcie i zagospodarowanie wierzchniej warstwy – humusu. Oddziaływania krótkoterminowe i bezpośrednie będą związane z procesem budowy obiektów oraz infrastruktury. Nie będą to oddziaływania znaczące.

Oddziaływania na powierzchnię ziemi wynikające z realizacji funkcji przewidzianych planem będą także związane z powstawaniem odpadów. Przy zachowaniu właściwej gospodarki odpadami na terenie gminy zgodnej z przepisami ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach nie będą to

oddziaływania znaczące.

W ramach ustaleń zmiany MPZP nie przewiduje się zmian rzeźby terenu. Biorąc pod uwagę położenie terenu na wysokości 800 – 1 000 metrów, ekspozycję północno – wschodnią, istniejące znaczne nachylenie, pokrycie terenu jest on predysponowany do rekreacji i sportów zimowych **bez konieczności zmiany jego ukształtowania.**

Planowane funkcje terenu nie spowoduje wystąpienia znaczącego negatywnego oddziaływania na krajobraz i nie przyczyni się do jego znaczącej zmiany.

Oddziaływanie będzie miało charakter **mało znaczący dla terenu całego ośrodka narciarskiego Zieleniec** i będzie to:

- **obszarowe** (usunięcie drzew na terenie leśnym) – niewielka liniowa powierzchnia w stosunku do obszarów leśnych na terenach sąsiednich; brak wylesień wielkoobszarowych;
- **liniowe** – budowa nowych obiektów liniowych: wyciągów. Będą one stanowiły przedłużenie i modernizację istniejących wyciągów liniowych na tym terenie.

Elementy obce krajobrazu takie jak będą podpory oraz liny wyciągu – **brak znaczącego wpływu na obecny krajobraz Zielenca;**

- **zmiany w strukturze wizualnej:** planowane funkcje będą wykorzystywały w części istniejące trasy zjazdowe i nie przyczyni się do znaczącej zmiany struktury wizualnej lokalnego krajobrazu;

Planowane funkcje nie przyczynią się do wprowadzenia nowych elementów o dużym oddziaływaniu widokowym

6.5 Oddziaływanie na środowisko gruntowo - wodne

Zapisy MPZP przewidują, że odprowadzanie ścieków komunalnych należy realizować do miejskiej sieci kanalizacyjnej; przy czym dopuszcza się realizację rozwiązań indywidualnych, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Prognozuje się, że realizacja ustaleń MPZP nie wpłynie na stan biologiczny i fizyko-chemiczny wód w taki sposób aby wystąpiło dodatkowe ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych określonych w planie gospodarowania wodami i nie będzie miała wpływu na stan jakości wód JCWP.

Prognozuje się, że realizacja ustaleń planu nie będzie miała wpływu na stan ilościowy i chemiczny i nie spowoduje nieutrzymania dobrego stanu chemicznego dla analizowanych JCWPd ani nie pogorszy dobrego stanu ilościowego.

Przy zachowaniu norm wynikających z przepisów prawa (szczególnie przy wprowadzaniu ścieków do wód i do ziemi) nie będą to oddziaływania znaczące.

6.6 Oddziaływanie na powietrze w tym klimat akustyczny

Na omawianym terenie może nastąpić także wzrost emisji hałasu komunikacyjnego związanego ze wzrostem ruchu turystycznego w okresie zimowym na drogach dojazdowych do Zielenca. Źródłem hałasu są także usługi związane z funkcjonowaniem nartostrad.

Będą to oddziaływania zarówno chwilowe jak i długotrwałe, bezpośrednie, nie będą one jednak znaczące.

Prognozuje się, że przy spełnieniu norm wynikających z przepisów prawa, oraz ustaleń ogólnych obowiązujących w MPZP nie będą to oddziaływania znaczące.

Rozbudowa infrastruktury narciarskiej spowoduje zwiększenie ruchu turystycznego na tym

obszarze. Skutkiem tego będzie m.in.:

- zwiększona ilość odprowadzanych ścieków do środowiska oraz wytwarzanych odpadów,
- zwiększenie ruchu pojazdów spalinowych,
- wzrost emisji hałasu do środowiska,
- konieczność przeznaczenia zagospodarowywanych terenów pod miejsca postojowe dla pojazdów,
- zwiększona ilość odprowadzanych ścieków deszczowych zawierających substancje ropopochodne pochodzące z olejów eksploatacyjnych oraz paliw spalanych przez silniki spalinowe;
- powstawanie miejsc zaśmieconych w wyniku pozostawiania odpadów w miejscach do tego nie przeznaczonych;

Prognozuje się, że przy spełnieniu norm wynikających z przepisów prawa, z uwagi na ustalenia ogólnych obowiązujących w granicach MPZP nie będą to oddziaływania znaczące.

6.7 Oddziaływanie na klimat

Realizacja funkcji określonych w projekcie MPZP nie będzie wpływała na klimat i jego zmiany w sposób istotny.

Realizacja funkcji przewidzianych w MPZP nie będzie prowadziła do:

- znaczącego bezpośredniego wzrostu emisji gazów cieplarnianych;
- znacznego zapotrzebowania na energię prowadzącego do pośredniego wzrostu emisji gazów cieplarnianych;
- emisji gazów cieplarnianych związanych z energochłonnością przedsięwzięcia, np. w związku z wykorzystaniem energii do produkcji materiałów, transportem itp.

Realizacja MPZP z uwagi na planowane funkcje i lokalizację nie będzie oddziaływała na **zasoby naturalne oraz dobra materialne**, a także **istniejące zabytki**.

6.8 Oddziaływanie na formy ochrony przyrody

Jak już wcześniej wspomniano **teren MPZP** znajduje się na terenie obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty: **PLH020060 Góry Orlickie** – utworzony jako specjalny obszar ochrony siedlisk.

Zarządzeniem z dnia 18 czerwca 2014 r. Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu ustanowiono Plan Zadań Ochronnych Obszaru Natura 2000 Góry Orlickie (w dalszej części prognozy zwany w skrócie PZO).

Plan zawiera m.in.:

- identyfikację istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt i ich siedlisk, będących przedmiotami ochrony,
- cele działań ochronnych
- działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania

Według danych inwentaryzacyjnych, które oparto na materiałach:

Dokumentacji wykonanej dla potrzeb Planu Zadań Ochronnych dla obszaru Natura 2000 Góry Orlickie PLH 020060;

6.9 Zabytki chronione

W sąsiedztwie lub w bezpośrednim zasięgu oddziaływania planowanego przedsięwzięcia nie występują zabytki chronione na podstawie przepisów o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

7. TERENY CHRONIONE, SIEĆ NATURA 2000

7.1 Wprowadzenie

Teren badań jest w całości położony w granicach specjalnego obszaru ochrony siedlisk sieci NATURA 2000 Góry Orlickie PLH020060, OZW – Obszar spełniający kryteria obszarów o znaczeniu wspólnotowym.

Wartości przyrodnicze obszaru: jest to obszar ważny dla zachowania bioróżnorodności. Rodzaj podłoża geologicznego sprzyja występowaniu cennej mozaiki siedlisk leśnych, naskalnych i łąkowych. Istnieją dobrze zachowane siedliska lasów bukowych i ziołoroślowych, jaworzyn górskich, występują siedliska wapiennych skał skalnych. Występuje unikalna flora z kilkudziesięcioma zagrożonymi gatunkami, z największą w Polsce populacją goryczuszki czeskiej.

Zagrożenia: są spowodowane w niewielkim stopniu przez niewłaściwą gospodarkę leśną, inwazję obcych gatunków synantropijnych, koszenie, uprawę, zarzucenie pasterstwa, polowania, kamieniołomy. W dalszej kolejności przez infrastrukturę sportową i rekreacyjną, ścieżki, szlaki piesze i rowerowe.

7.2 Występowanie gatunków roślin i zwierząt chronionych oraz siedlisk przyrodniczych sieci NATURA 2000 w zasięgu przewidywanym planem inwestycji

Pod uwagę wzięto:

- Gatunki roślin i zwierząt chronionych i zagrożonych,
- Gatunki roślin i zwierząt wymienionych w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG oraz Załączniku I Dyrektywy Rady 79/409/EWG,
- Siedliska przyrodnicze sieci Natura 2000.

Celem analizy jest określenie i ocena walorów przyrodniczych terenu przeznaczonego pod inwestycję modernizacji ośrodka sportów zimowych „NARTORAMA” w Zieleńcu, przeprowadzaną przez spółkę Nartorama. W rozdziale 5 raportu zawarto również analizę zagrożeń dla walorów przyrodniczych oraz propozycję działań zapobiegawczych mających na celu utrzymanie stanu siedlisk przyrodniczych w nie pogorszonym stanie.

Poprzez walory przyrodnicze rozumiane jest występowanie następujących elementów środowiska biotycznego w zasięgu przewidywanego oddziaływania planowanego przedsięwzięcia:

- gatunków roślin i zwierząt prawnie chronionych oraz zagrożonych (umieszczonych na krajowych lub regionalnych Czerwonych Listach gatunków zagrożonych lub w Polskiej Czerwonej Księdze)
- gatunków roślin i zwierząt wymienionych w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG oraz Załączniku I Dyrektywy Rady 79/409/EWG
- siedlisk przyrodniczych sieci Natura 2000 wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG.

Teren inwestycji w całości położony jest na terenie Specjalnego Obszaru Ochrony siedlisk sieci Natura 2000 PLH 020060 „Góry Orlickie” (Smoczyk, 2006a, 2006b) oraz w obszarze chronionego krajobrazu

„Góry Bystrzyckie i Orlickie”, w strefie ochrony uzdrowiskowej „B”. W odległości kilku kilometrów znajdują się dwa inne obszary siedliskowe sieci Natura 2000: „Dzika Orlica” (1,5 km w kierunku południowo-wschodnim) oraz „Torfowisko pod Zieleńcem” (2 km w kierunku północno-wschodnim), jednak inwestycja nie będzie miała żadnego wpływu na te obszary.

Nazwy naukowe roślin naczyniowych podano za Mirkiem i in. (2002), a nazewnictwo zbiorowisk roślinnych przyjęto za opracowaniem Matuszkiewicza (2001). Badania inwentaryzacyjne przeprowadzono w 2008 roku oraz dodatkowo wiosną 2010 roku. Należy wziąć pod uwagę krótki okres badań inwentaryzacyjnych, który może skutkować nie możliwością wykazania wszystkich cennych walorów przyrodniczych, zwłaszcza zwierząt.

Stwierdzone walory przyrodnicze w zasięgu oddziaływania inwestycji

7.2.1 Rośliny

Na terenie planowanej inwestycji łącznie stwierdzono występowanie 4 gatunków roślin naczyniowych objętych ochroną prawną:

Ciemiężyca zielona *Veratrum lobelianum* Bernh. – niewielkie skupienia po kilka osobników stwierdzono głównie w miejscach wilgotniejszych na pasie drogi granicznej: 100 m i 300 m na północ od górnej stacji wyciągu. Łącznie liczebność populacji to kilkanaście osobników. Gatunek lokalnie jest rozpowszechniony i częsty w wyższych partiach Gór Orlickich i Bystrzyckich (Smoczyk 2002, Jankowski 2002).

Pierwiosnka wyniosła *Primula elatior* (L.) Hill – występuje głównie w miejscach wilgotnych przy wysiękach wody w górnej części stoku przy granicy lasu oraz na pasie drogi granicznej 100 m na północ od górnej stacji wyciągu. W zasięgu inwestycji populacja liczy kilkaset osobników. Gatunek bardzo częsty w całej polskiej części Gór Orlickich (Smoczyk 2002, 2004), nie jest zagrożony.

Śnieżyca wiosenna *Leucoium vernum* L. – dość liczna na całym terenie inwestycji w różnych zbiorowiskach roślinnych. Szacunkowe zasoby to, co najmniej kilkaset osobników. Gatunek jest częsty w całej polskiej części Gór Orlickich (Smoczyk 2002, 2004, Jankowski 2002) i nie jest tu zagrożony.

Widłak goździsty *Lycopodium clavatum* L. – niewielka populacja składająca się z kilku osobników występuje na terenie istniejącej trasy zjazdowej (jej północnej odnogi). Widłak na tym stanowisku pojawił się w ciągu ostatnich kilku lat, w trakcie badań w latach 2001-2005 nie był stwierdzony – Smoczyk 2002). Jego pojawienie się spowodowane jest prawdopodobnie istnieniem odpowiednich mikrosiedlisk na terenie tego odcinka trasy zjazdowej, z częściowo naruszoną pokrywą roślinną (wydzieranych), a dogodnych do kolonizacji przez ten gatunek. Należy więc uznać, że umiarkowana presja narciarska sprzyja kolonizacji i rozprzestrzenianiu się tego gatunku. W Zieleńcu na sąsiadujących terenach narciarskich znajduje się kilkanaście subpopulacji tego gatunku (najbliższe w odległości około 500 m), które mogły być źródłem zarodników. Gatunek zagrożony w skali Dolnego Śląska (Kącki i in. 2003).

Dwa spośród czterech wyżej wymienionych gatunków prawnie chronionych roślin znajdują się na regionalnej czerwonej liście dla Dolnego Śląska (Kącki i in. 2003) z najniższymi kategoriami zagrożenia: śnieżyca wiosenna (bliska zagrożenia, kategoria NT) i ciemiężyca zielona (słabo zagrożony, kategoria LC). Nie stwierdzono żadnych roślin z załączników Dyrektywy Siedliskowej – goryczuszka czeska *Gentianella bohemica*, wymieniona w Załączniku II Dyrektywy Siedliskowej, dla ochrony której głównie wyznaczono obszar sieci Natura 2000 „Góry Orlickie” ma swoje stanowisko w innej części obszaru, na stanowisku odległym około 5 km na wschód od obszaru planowanej inwestycji.

7.2.2 Zwierzęta

Derkacz *Crex crex* (L., 1758) – stwierdzono bytowanie co najmniej 1 nawołującego samca w odległości około 400 m od stoku narciarskiego w pobliżu obiektu hotelarskiego Nartorama. Odgłos samca nie pozwala na określenie, czy derkacz jest na terenie planowanej inwestycji gatunkiem lęgowym, czy tylko przelotnym. Ptak ten jest związany z łąkami konietlicowymi i ziołoroślami, w których lęgnie się i/lub żeruje w okresie od maja do października. Poza tym okresem nie przebywa na tym terenie, odlatuje na zimowiska na południe Europy i do wschodniej Afryki. Objęty jest ochroną ścisłą, wymaga ochrony czynnej, wymieniony w Załączniku I Dyrektywy Ptasiej (kod A122), objęty także Konwencją Berneńską i Bońską, na terenie Europy uznany za narażony na wyginięcie (kategoria V) – Gromadzki 2004.

Kruk *Corvus corax* (L., 1758) – stwierdzono krążące nad terenem Zielenca ptaki, a więc teren inwestycji jest obszarem ich żerowania, a nie gniazdowania. Gatunek objęty ochroną częściową. Jego obecność jest bez wpływu dla planowanej inwestycji.

Kilka notowań o występowaniu innych rzadkich gatunków ptaków i ssaków w rejonie Zielenca zawierają praca Mikuska (1996) oraz opracowanie inwentaryzacyjne gminy (Jankowski, 2002): jeź zachodni, ryjówka aksamitna, ryjówka malutka, pliszka górską, dziwonka, jastrząb, jednak brak aktualnych danych o ich występowaniu w ostatnich latach.

Na terenach narciarskich w Zieleńcu A. Wiktor i inni malakolodzy z Uniwersytetu Wrocławskiego stwierdzili występowanie dwóch rzadkich i zagrożonych taksonów ślimaków: świdrzyka kasztanowatego i ślimaka plebejskiego, jednak brak jest danych co do występowania ich dokładnie w zasięgu planowanej inwestycji.

Świdrzyk kasztanowaty *Macrogastra badia* (C. Pfeiffer, 1828) – gatunek wschodnioalpejski będący reliktem polodowcowym. Stwierdzony w Zieleńcu pod wyciągiem (ogólnie, bez podania dokładnej lokalizacji). Gatunek krytycznie zagrożony (kategoria CR) umieszczony w Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt (Głowaciński, Nowacki 2004). Stanowisko w Zieleńcu zostało potwierdzone w 2007 roku (Wiktor, Maltz, Pokryszko, niepubl.)

Ślimak plebejski *Trichia plebeia* (Draparnaud, 1805) – kilka okazów w okolicach Zielenca wykazał Wiktor (1964, 2004). Gatunek znajduje się na „Czerwonej liście zwierząt ginących i zagrożonych w Polsce” (Wiktor, Riedel 2002). Jednak, jak wykazały badania Proćków (1997) gatunek ten okazał się skrajną formą innego gatunku – ślimaka kosmatego *Trichia hispida* (Linnaeus, 1758) i nie jest to odrębny gatunek (Pokryszko, Maltz 2007). Ślimak kosmaty jest pospolity w całym kraju i niezagrożony (Wiktor 2004), stąd ewentualne jego występowanie nie ma związku z inwestycją.

Sóweczka *glauclidium passerinum* (L., 1758) – nie stwierdzono jej występowania w rejonie inwestycji. Inwestycja nie obejmuje swym zasięgiem obszaru ochrony populacji dziko występujących ptaków tzw. Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków - OSO). Najbliższe stanowisko sóweczki po stronie polskiej znajduje się 1,5 km od planowanej inwestycji zaś włośchatki 2,5 km dalej. Gatunki te omijają tę okolicę, gdyż zwykle omijają młodsze drzewostany i bytują zdala od skraju lasu graniczącego z rozległymi łąkami czy osiedlami ludzkimi (opinia Mikusek 15 marca 2011 r)

7.2.3 Siedliska przyrodnicze sieci Natura 2000

6520 Górskie łąki konietlicowe użytkowane ekstensywnie

Uwaga

Siedlisko 6520 nie występuje na obszarze ujętym w MPZP

Występuje na terenie przyległym do granic projektu zmiany MPZP gdzie stwierdzono występowanie siedliska nieleśnego sieci Natura 2000, 6520 Górskie łąki konietlicowe użytkowane ekstensywnie

wymienionego w Załączniku I Dyrektywy Siedliskowej, które nie jest siedliskiem priorytetowym.

Siedlisko to występuje w podtypie 6520-1 Sudecka łąka konietlicowa. Jest to zbiorowisko łąkowe nawiązujące do związku *Polygono-Trisetion* (klasa *Molinio-Arrhenatheretea*) z dużym udziałem gatunków roślin górskich. Jest ona wykształcona w sposób nietypowy od drogi gruntowej transportu rolnego (działka nr 21, AM-3 obręb Zieleniec) do granicy lasu, najprawdopodobniej na dawnym terenie rolniczym. Łąka zajmuje część stoku na trasie istniejącej trasy zjazdowej kolei linowej Skyway Express i jest w sezonie wegetacyjnym użytkowana jako kośna (pokos raz do roku w lipcu / sierpniu z zabieraniem siana).

Las w sektorze B, w którym przewiduje się poszerzenie dróg leśnych do włączenia do istniejącej nartostrady nie jest naturalnym zbiorowiskiem roślinnym – jest to antropogeniczna kultura świerkowa w młodym wieku (na siedliskach BMG i LMG), tylko miejscowo występują fragmenty z drzewostanem świerkowym w wieku ponad 100 lat. Nie przedstawia on większej wartości przyrodniczej i nie jest to siedlisko sieci Natura 2000 (Smoczyk, Gołąb 2007).

W okresie zimowym podczas zalegania pokrywy śnieżnej funkcjonowanie wyciągu narciarskiego i trasy zjazdowej nie wpływa negatywnie obecnie i nie będzie również wpływać po zrealizowaniu inwestycji ani na siedlisko górskiej łąki konietlicowej (poza sezonem wegetacyjnym), ani na populacje roślin chronionych (są to geofity przeżywające zimę pod powierzchnią gruntu),

9110 (13) -Kwaśne buczyny(Luzulo-Fagetum)

Uwaga

Siedlisko 9110 nie występuje na obszarze ujętym w MPZP jak wykazano w poprzedniej wersji prognozy z 2022 r „częściowo na terenie 6 US” (aktualne oznaczenie 3US). Takie wskazanie było błędne. Szczegółowo wyjaśnił to Michał Smoczyk w opinii przyrodniczej z dnia 29.11.2023 r. załączonej do niniejszego opracowania prognozy.

Siedlisko rozproszone jest na dużym obszarze, większe kompleksy i w lepszym stanie zachowania występują na północno-wschodnich zboczach Gór Orlickich między Dusznikami-Zdrój a Zieleńcem. Buczyny te występują na podłożu niezasobnym w węglan wapnia i zakwaszonym. Kwaśne buczyny stanowiły niegdyś dominujący typ roślinności obszaru, zostały jednak w znacznym stopniu zniszczone na skutek długotrwałej gospodarki leśnej i zastąpione głównie kulturami świerkowymi lub zajęte przez nieleśne tereny rolnicze i osadnicze. W obszarze występują acydofilne buczyny górskie *Luzulo luzuloidis-Fagetum* (reprezentatywność A), zwykle w typowej postaci, w kilku miejscach na wilgotniejszych siedliskach stwierdzono płaty podzespołu paprociowego *L.l.-Fagetum dryopteridetosum*, zwykle przejściowe do buczyn żyznych (np. w rejonie Drogi Ku Szczęściu, na Hutniczej Kopie między Zieleńcem i Lasówką). Drzewostan buduje prawie wyłącznie buk, niekiedy z domieszką jawora i świerka, natomiast w płatach zdegenerowanych z większym pokrywaniem występuje świerk pochodzący z nasadzeń. Runo pokrywa zwykle niewielką powierzchnię i przeważają w nim gatunki acydofilne, tj. szczawik zajęczy *Oxalis acetosella*, kosmatka gajowa *Luzula luzuloides*, przenet purpurowy *Prenanthes purpurea*, starzec jajowaty *Senecio ovatus*, konwalijka dwulistna *Maianthemum bifolium* i inne.

Ogólny stan zachowania siedliska w sieci Natura 2000: stan siedliska oceniono ogólnie na U1.

Ranga w obszarze: Istotna, ze względu na duże powierzchnie i dobry stan zachowania oraz wysoki stopień naturalności siedlisko jest kluczowe dla obszaru.

Zagrożenia: Bezpośrednich zagrożeń jest niewiele, główne zagrożenia dla struktury i funkcji siedliska to zabiegi gospodarki leśnej niezgodne ze specyfiką siedliska: odnowienie dużymi powierzchniami

zrębowymi ułatwia wnikanie gatunków obcych i niepożądanych w runo buczyn tj. niecierpek drobnokwiatowy *Impatiens parviflora*, jeżyny *Rubus* spp. Niektóre stwierdzone płaty znajdują poza terenem LP, co stwarza potencjalne zagrożenie prowadzenia zabiegów zagrażających trwałości i zachowaniu siedliska – wycinka dużymi powierzchniami, odlesienia itp.

Zagrożenia istniejące:

- 1) Inwazja gatunków obcych, konkurencja
- 2) Wycinka lasu
- 3) Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska

Cele działań ochronnych

Zachowanie dotychczasowej powierzchni siedliska i utrzymanie w nie pogorszonym stanie ochrony (co najmniej U1).

W związku z powyższym **nie prognozuje się bezpośredniego naruszenia tego siedliska i tym samym znaczącego negatywnego oddziaływania na siedlisko 9110 w związku z realizacją ustaleń MPZP**

7.2.4 Ościenne tereny chronione i sieć natura 2000 po stronie Republiki Czeskiej

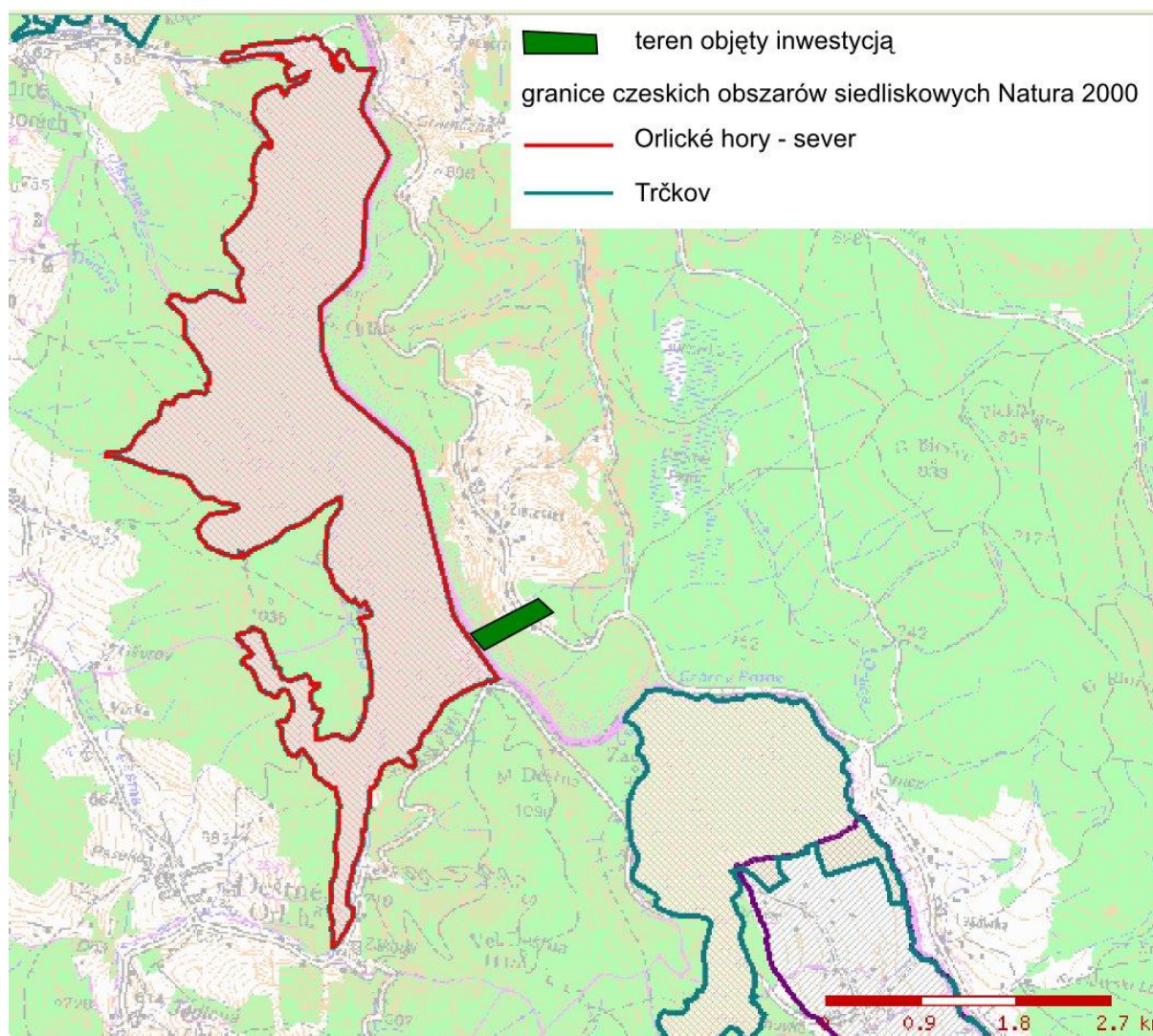
Obszar na którym planowana jest inwestycja znajduje się na terenie przygranicznym i sąsiaduje bezpośrednio z granicą państwową między Republiką Czeską i Rzeczpospolitą Polską. Po czeskiej stronie granicy przylegają *do niego* bezpośrednio dwa tereny chronione:

- obszar siedliskowy sieci Natura 2000 „Orlické hory – sever” (CZ0524046). Obszar utworzony na powierzchni 940 ha obejmuje północą część głównego grzbietu Gór Orlickich a jednym z głównych przedmiotów ochrony są tam populacje gatunku z załącznika II Dyrektywy Siedliskowej – goryczuszka czeska *Gentianella bohemica*. Najbliższe stanowiska tego gatunku znajdują się w odległości około 6 km na północny-zachód w rezerwacie przyrody „Hořecký”. Z siedlisk przyrodniczych, które są przedmiotem ochrony w tym obszarze, występują m.in. acidofilne i kwaśne buczyny (9110, 9130), górskie świerczyny (9410), ich płaty nie występują jednak w sąsiedztwie inwestycji (przylegającej linii granicy państwowej).
- Chráněná krajinná oblast Orlické hory (Park Krajobrazowy Gór Orlickich), utworzony na obszarze 204 km² dla ochrony wartości krajobrazowych i przyrodniczych grzbietu Gór Orlickich i przylegającego pogórza. W sąsiedztwie planowanej inwestycji znajduje się schronisko turystyczne Masarykova Chata, wokół którego istnieje dość duże natężenie turystyki oraz związanej z nią antropopresji.

Ponadto w dalszej odległości znajdują się dwa inne obszary chronione:

- Narodowy Rezerwat Przyrody „Bukačka” (Národní přírodní rezervace Bukačka) – jego granica znajduje się w odległości około 1,1 km w kierunku północno-zachodnim. Rezerwat utworzony na powierzchni 50,3 ha w celu ochrony naturalnych lasów bukowo-świerkowych i zbiorowisk łąkowych. Występuje tam blisko 300 gatunków roślin, w tym 23 gatunki chronione na terenie Republiki Czeskiej oraz szereg rzadkich i zagrożonych, np. *Pseudorchis albida*, *Pinguicula vulgaris*, *Dactylorhiza fuchsii*.
- obszar siedliskowy sieci Natura 2000 „Trčkov” (CZ0520600) i jednocześnie zawierający się w nim Národní přírodní rezervace Trčkov – jego granica leży w odległości około 2,5 km na południowy-wschód od terenu inwestycji. Obszar sieci Natura 2000 obejmuje 431 ha, na którym występują naturalne lasy bukowe, głównie acidofilne (siedlisko 9110), w mniejszym stopniu żyzne buczyny (siedlisko 9130).

Na wymienione wyżej obszary chronione po stronie czeskiej oraz na przedmioty ich ochrony, planowana inwestycja najprawdopodobniej nie będzie oddziaływała wcale. W sąsiedztwie obszaru inwestycji po stronie czeskiej nie występują płaty chronionych siedlisk przyrodniczych ani populacje gatunków roślin z załącznika II Dyrektywy Siedliskowej, znaczące negatywne oddziaływanie transgraniczne jest więc niemożliwe.

Ryc. Położenie ościennych obszarów chronionych sieci Natura 2000 po czeskiej stronie granicy.

Obszar chronionego krajobrazu Gór Bystrzyckich i Orlickich

Wpływ na rzeźbę terenu

Osrodki narciarskie mogą powodować szereg skutków w odniesieniu do rzeźby terenu, zarówno na etapie budowy/rozbudowy jak i późniejszej eksploatacji.

Oddziaływania mogą mieć charakter:

- **bezpośredni**, gdy powstaje **rzeźba antropogeniczna, co prowadzi do lokalnej zmiany naturalnej morfologii stoków**. Ten typ oddziaływań związany jest przede wszystkim z etapami budowy lub rozbudowy/modernizacji stacji narciarskiej;

- **pośredni**, w którym następuje przeobrażenie systemu morfogenetycznego stoków, polegające najczęściej na zmianie ilościowej procesów morfogenetycznych na stokach i – z reguły – zwiększeniu ich intensywności. **Pośredni typ oddziaływań na rzeźbę terenu związany jest przede wszystkim ze zmianą pokrycia roślinnego na stokach, np. wylesieniem.**

W przypadku oddziaływań bezpośrednich dochodzi do powstania nowych form rzeźby lub przeobrażenia form naturalnych na stokach. Podczas tworzenia tras narciarskich wylesianie stoku może skutkować nasileniem procesów morfogenetycznych.

Procesy te można ograniczyć w trakcie wykonywania inwestycji.

Dobrym zabiegiem ograniczającym spłukiwanie na takim stoku jest pokrycie go ścinkami, które i tak są dostępne podczas wylesiania. Ścinki spowalniają spływ stokowy, co decyduje o mniejszych zdolnościach erozyjnych wody na stoku i ułatwia powrót zwartej pokrywy roślinnej.

Eksploatacja stacji narciarskiej, zakładając pełne pokrycie skarp przez roślinność lub zabezpieczenie ich w inny sposób, nie wywołuje negatywnych skutków w przebiegu procesów morfogenetycznych. Podobnie w przypadku tras zjazdowych, które posiadają zwartą pokrywę roślinną (darń), procesy rzeźbotwórcze są wyraźnie spowolnione i właściwie należy je traktować jako procesy o niezaburzonym przebiegu. Świadczy o tym brak na zadarnionych trasach zjazdowych widocznych efektów transportu, np. łach akumulacyjnych czy rozcięć erozyjnych.

Zgodnie z dostępną literaturą¹ usunięcie pokrywy leśnej i stopniowy rozwój roślinności darniowej w obrębie tras narciarskich powodują przeorganizowanie spływu stokowego, a lokalne obnażenie pokryw stokowych – wzrost spłukiwania. Efektem odsłonięcia pokryw stokowych jest również możliwość rozwoju procesów mrozowych i deflacyjnych. Należy jednak zaznaczyć, że na etapie eksploatacji stacji narciarskich, po pełnym pokryciu roślinnym skarp i tras narciarskich, procesy morfogenetyczne ulegają wyraźnemu ograniczeniu.

*Prognozuje się, że realizacja funkcji projektu MPZP **nie doprowadzi** do powstania nowych form rzeźby całego terenu lub przeobrażenia form naturalnych na stokach. Nachylenie stoku będzie zachowane - celem wykorzystywania tego terenu do podstawowej funkcji: narciarskich tras zjazdowych, tj **przedłużenia obecnych tras, które już funkcjonują.***

Wylesienie w zakresie przewidzianym w planie z uwagi na to, że nie jest to wylesienie wielkopowierzchniowe na jednej złączonej powierzchni, nie powinno wpłynąć istotnie na zmiany stosunków wodnych.

Prognozuje się, że realizacja funkcji planu nie spowoduje zmiany naturalnej rzeźby terenu polegającej na zaburzeniu stosunków wysokościowych, zmiany nachyleń oraz przebiegu naturalnych granic rzeźby.

Wobec powyższego nie dojdzie do naruszenia zakazu obowiązującego na terenie Obszaru Chronionego Krajobrazu Gór Bystrzyckich i Orlickich, dotyczącego wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu oraz zmiany stosunków wodnych.

Wylesienie będzie spełniało funkcję przedłużenia istniejących stoków narciarskich celem wykorzystania terenów przyległych do obecnych stoków pod rozbudowę istniejącej infrastruktury

¹Poradnik ochrony ekosystemów górskich „Oddziaływanie ośrodków narciarskich na środowisko” Krzysztof Okraśiński, dr Romuald Mikusek, Paweł Żyła, dr inż. Rafał Kokoszka, dr Krzysztof Badora, dr Krzysztof Parzóch, Stowarzyszenie Pracownia na rzecz Wszystkich Istot, Bystra 2016, wraz z cytowaną literaturą.

narciarskiej.

Prognozuje się, że realizacja ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obrębu Zieleniec w Dusznikach-Zdroju, nie spowoduje wystąpienia znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko.

8. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PRZEWIDZIANYCH ZMIAN W MIEJSCOWYM PLANIE ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU.

Podstawowe działania ograniczające oddziaływanie ustaleń przewidzianych w planie zostały zawarte w ustaleniach ogólnych projektu uchwały planu i dotyczą:

- ochrona i kształtowanie ładu przestrzennego;
- ochrona wód podziemnych i powierzchniowych;
- ochrona powietrza atmosferycznego;
- ochrona powierzchni ziemi;

Powyższe zasady zostały wprowadzone do dokumentu w formie nakazów i zakazów obowiązujących podczas realizacji jego ustaleń oraz odwołań do przepisów szczególnych.

Zastosowanie się do ustaleń zawartych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego pozwoli ograniczyć lub uniknąć działań wpływających negatywnie na środowisko.

Ponadto, istnieje szereg ogólnych zasad, których zastosowanie pozwoli na ograniczenie oddziaływania zapisów MPZP, takich jak:

- przywrócenie do stanu pierwotnego gruntów czasowo zajętych, niezbędnych w związku z wykonywaniem prac budowlanych;
- należy ograniczyć niwelację terenu jedynie do zakresu niezbędnego przy realizacji obiektów budowlanych oraz zdjąć i w odpowiedni sposób zagospodarować wierzchnią warstwę próchniczną.
- zadbanie (w trakcie realizacji inwestycji) o dobry stan urządzeń oraz brak wycieków smarów i olejów, stosowanie płynów hydraulicznych, które będą jak najmniej toksyczne dla organizmów wodnych lub łatwo ulegały biodegradacji;
- prowadzenie selektywnej zbiórki odpadów w pojemnikach zapewniających bezpieczne ich gromadzenie. Istotne będzie tutaj wprowadzenie nowego systemu gospodarki odpadami na terenie gminy w oparciu o ustawę o utrzymaniu czystości i porządku w gminie.

Dodatkowe środki minimalizujące negatywnego oddziaływania na poszczególne aspekty środowiska:

Różnorodność biologiczna, rośliny, zwierzęta, powierzchnia ziemi

- 1) wszystkie działania związane z realizacją zabudowy na terenach trwałych użytków zielonych, należy przeprowadzać pod botanicznym nadzorem przyrodniczym (metaplantacja, odgradzanie) pod kierunkiem botanika/fitosocjologa;
- 2) przed realizacją zamierzenia budowlanego należałoby dokonać aktualnej inwentaryzacji przyrodniczej przekształcanego w wyniku inwestycji terenu celem określenia stanowisk roślin i zwierząt chronionych;

- 3) dla gatunków zwierząt występujących w obrębie planowanych przewidzianych projektem MPZP przedsięwzięć należy zaproponować na etapie uzyskiwania decyzji zezwalającej na realizację przedsięwzięcia (decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach) niezbędne działania zapobiegające i ograniczające negatywny wpływ oraz ewentualnej kompensacji, monitoringu i nadzoru przyrodniczego.
- 4) wszelkie prace związane z realizacją zamierzeń MPZP należy prowadzić pod nadzorem specjalisty specjalista w zakresie ochrony zwierząt;
- 5) prace związane z realizacją funkcji planu należy planować poza okresem lęgowym ptaków i rozrodu innych gatunków.
- 6) na terenach wylesionych pod trasy zjazdowe należy opracować i rozpocząć tworzenie siedliska łąkowego lub „łąkopodobnego” (np. murawowego, zadarnionego zdominowanego przez rodzime trawy); zmniejszenie negatywnych skutków efektu brzeżnego nowo powstałej po wycince ściany drzewostanu. Wykonanie nasadzeń zmniejszających efekt brzeżny w drzewostanie graniczącym z miejscem wycinki.
- 7) pozostawić istniejące zadrzewienia tam gdzie jest to możliwe, szczególnie drzewa dziuplaste będące schronieniem dla nietoperzy;
- 8) wobec gatunków roślin objętych ochroną należy przestrzegać zakazów rozporządzeniu w sprawie ochrony gatunkowej roślin.
- 9) zapewnić możliwość przeniesienia chronionych gatunków roślin i zwierząt ze stanowisk które ulegną zniszczeniu podczas budowy na inne stanowiska w pobliżu. Przeniesienie gatunków chronionych może odbywać się jedynie po uzyskaniu odrębnego zezwolenia odpowiedniego organu ochrony przyrody.
- 10) prowadzenie selektywnej zbiórki odpadów w pojemnikach zapewniających bezpieczne ich gromadzenie. Istotne będzie tutaj realizacja systemu gospodarki odpadami na terenie gminy w oparciu o ustawę o utrzymaniu czystości i porządku w gminie.
- 11) należy ograniczyć niwelację terenu jedynie do zakresu niezbędnego przy realizacji obiektów budowlanych oraz zdjąć i w odpowiedni sposób zagospodarować wierzchnią warstwę próchniczną.
- 12) skanalizowanie stałych miejsc postojowych pojazdów wraz z zainstalowaniem separatorów podczyszczających wody opadowe przed odprowadzeniem do środowiska;
- 13) prowadzenie selektywnej zbiórki odpadów w pojemnikach zapewniających bezpieczne ich gromadzenie. Istotne będzie tutaj realizacja systemu gospodarki odpadami na terenie gminy w oparciu o ustawę o utrzymaniu czystości i porządku w gminie.
- 14) w przypadku braku możliwości odprowadzania ścieków do gminnej kanalizacji sanitarnej, ważne będzie zadbanie o odpowiedni dobór i właściwą eksploatację biologicznych oczyszczalni ścieków.

9. ANALIZA PRZEWIDYWANEGO WPLYWU INWESTYCJI NA WALORY PRZYRODNICZE W TYM NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 – OPIS DZIAŁAŃ ZAPOBIEGAWCZYCH

Prognozowany wpływ inwestycji na walory przyrodnicze (występujące w zasięgu oddziaływania planowanego przedsięwzięcia rośliny i zwierzęta, dla których wyznaczono obszar sieci Natura 2000) jest bardzo niewielki, budowa nowej kolei linowej i tras zjazdowych wyciągów nie spowoduje istotnych zmian w stosunku do stanu istniejącego. Planowana zmiana użytkowania fragmentu lasu oraz budowa kolei linowej nie spowoduje powstania bariery ekologicznej, zwierząt. Populacje roślin i zwierząt chronionych istnieją na tym terenie od wielu lat i dotychczasowy sposób użytkowania terenu nie wpływa negatywnie na ich występowanie i liczebność.

- 1) Planowana zmiana przeznaczenia gruntów leśnych odnosi się do terenu leśnego o niezbyt wysokiej wartości przyrodniczej głównie świerka a znaczna część partii wylesionych zostanie zagospodarowana poza sezonem zimowym na cele łąkowe, co pozwoli utrzymać istniejącą powierzchnię biologicznie czynną oraz zabezpieczy właściwości retencyjne terenu .
- 2) Z uwagi na prognozowany znikomy bezpośredni wpływ inwestycji na walory przyrodnicze w zasięgu inwestycji, proponuje się działania polegające na ochronie czynnej siedliska łąkowego, zmierzające do zachowania jego fizjonomii oraz składu gatunkowego, a także stopniowego polepszenia stanu przyrodniczego.
- 3) Można się spodziewać prawdopodobnie niewielkiego i lokalnego pozytywnego wpływu zmodyfikowanego wariantu inwestycji – po wylesieniu pasów przy nartostradzie w kilkunastoletniej perspektywie czasowej może na wylesionych pasach wykształcić się siedlisko łąkowe (łąka konietlicowa 6520) lub ewentualnie uboga inicjalna murawa bliźniczkowa (zapewne po przejściowym okresie sukcesji wtórnej zbiorowiska porębowego), a więc istnieje prawdopodobieństwo, że nieznacznie wzrośnie powierzchnia siedliska przyrodniczego kosztem drzewostanu świerkowego, który nie jest siedliskiem przyrodniczym sieci Natura 2000 (wzrost taki dla powierzchni siedliska 6520 w skali obszaru Natura 2000 Góry Orlickie będzie jednak nieistotny). Proponuje się inwestorowi w rok po realizacji inwestycji rozpoczęcie 3-4 cyklu letniego podsiewania wylesionych pasów nartostrad raz w roku mieszanką rodzimych traw dostosowaną do lokalnych warunków (głównie kostrzewa czerwona *Festuca rubra* i mietlica pospolita *Agrostis capillaris* – skład mieszanki należy skonsultować ze specjalistą botanikiem). Ponadto, w miejscach inicjalnych o naruszonej wcześniej pokrywie roślinnej zaobserwowano pojawianie się nowych osobników widłaka goździstego *Lycopodium clavatum* (gatunek chronionej rośliny) – wylesienie pod poszerzenie nartostrad zapewne stworzy kolejne dogodne siedliska do pojawienia się nowych subpopulacji tego gatunku.
- 4) Wymagana jest właściwa ekstensywna (nieintensywna) i uregulowana gospodarka łąkowa na terenie trasy narciarskiej zjazdowej przyległej do wyciągu: koszenie łąki gruntowej do granicy lasu, co najmniej raz w roku (nie wcześniej niż w połowie czerwca) i konieczne zabieranie skoszonego siana (rozdrabnianie siana, tzw. orkanowanie nie jest wystarczające).

Rozwiązania ograniczające negatywne oddziaływanie na cele i przedmiot ochrony obszarach Natura 2000 Góry Orlickie.

Działania minimalizujące negatywne oddziaływanie

Na etapie budowy zamierzeń przewidzianych MPZP

- 1) zaplanować rozmieszczenie infrastruktury i zagospodarowanie terenu oraz prace budowlane (np. drogi techniczne, dojazdowe do miejsc robót, postoju maszyn i składowania materiałów) w taki sposób, żeby w jak największym stopniu zachować naturalny charakter siedlisk oraz zminimalizować utratę siedlisk przyrodniczych i stanowisk gatunków, oraz w taki sposób, żeby w jak najmniejszym stopniu prowadzić prace w obrębie siedlisk przyrodniczych;
- 2) nie prowadzić żadnych prac związanych z uszkodzeniem pokrywy roślinnej w obrębie siedlisk przyrodniczych poza miejscami lokalizacji elementów inwestycji, w miarę możliwości prowadzić prace ręcznie, nie lokalizować zaplecza budowy, placów postojowych, żadnych trwałych dróg dojazdowych, zakaz wyrównywania stoków na terenach łąkowych i pastwiskowych.
- 3) wszystkie działania związane z botanicznym nadzorem przyrodniczym (odgradzanie, treść tablicy informacyjnej) należy prowadzić pod kierunkiem botanika/fitosocjologa i przedkładać pisemne sprawozdania z działań do RDOŚ zawierające dokumentację fotograficzną.
- 4) przy oświetleniu tras zjazdowych należy unikać oświetlania jaskrawego (szczególnie lamp rtęciowych) oraz o charakterze rozproszonym. Zaleca się stosować niskociśnieniowe lampy sodowe (lub o podobnych właściwościach), z ukierunkowanym ku ziemi strumieniem światła.

Na etapie eksploatacji

- 1) po wylesieniu rozpocząć tworzenie siedliska łąkowego lub „łąkopodobnego” (np. murawowego, zadarnionego zdominowanego przez rodzime trawy) na wylesionym obszarze.

10. OPIS ANALIZOWANYCH WARIANTÓW

Wariant 1, polegający na wydłużeniu istniejącego talerzykowego wyciągu narciarskiego typu Patyczak w kierunku od istniejącej jego dolnej stacji w dół stoku w pobliżu dolnej stacji istniejącej kolei linowej Skyway Express. Budowa dwóch tras zjazdowych od dolnej stacji istniejącego wyciągu Skyway Express w dół stoku, tym samym wydłużenie istniejącej trasy zjazdowej kolei Skyway Express i budowa nowej kolei linowej, w osi symetrii terenu oznaczonego w planie obowiązującym przed zmianą jako 6 US. Budowa nowych tras zjazdowych w ciągu dróg leśnych oznaczonych na załączniku graficznym do projektu zmiany w planie jako 2US, 3US i 4 US

Wariant 2 polegający na budowie nowej napowietrznej kolei linowej poniżej istniejącej kolei linowej Skyway Express i dwóch równoległych tras zjazdowych łączących się w dolnej części w jedną oraz wydłużenie istniejącego wyciągu narciarskiego Patyczak w kierunku od istniejącej jego dolnej stacji w dół stoku w pobliżu dolnej stacji istniejącej kolei linowej Skyway Express na terenie oznaczonym w planie zmienionym jako 1 US. To wydłużenie jest potrzebne aby umożliwić bezkolizyjne połączenie trasy zjazdowej kolei Skyway Express z nową prawą trasą oznaczoną w projekcie zmiany w planie jako 1 US. Budowa nowych tras zjazdowych w ciągu dróg leśnych oznaczonych na załączniku graficznym do projektu zmiany w planie jako 2US, 3US i 4 US

Nowa kolej linowa ma stanowić I odcinek zintegrowanego transportu narciarzy z dolnych partii stoku do wierzchołki góry Szerlich po przesiadce na II odcinek, realizowany przez kolej linową Skyway

Express. Nowa kolej ma być zlokalizowana na lewej nowej trasie zjazdowej oznaczonej w projekcie zmiany planu jako 1 US.

Wariant 3 polegający na rezygnacji z budowy nowej kolei linowej a budowę jedynie dwóch nowych tras zjazdowych oznaczonych w planie zmienionym jako 1 US. Wydłużenie istniejącego wyciągu narciarskiego Patyczak w kierunku od istniejącej jego dolnej stacji w dół stoku w pobliżu dolnej stacji istniejącej kolei linowej Skyway Express na terenie oznaczonym w planie zmienionym jako 1 US. To wydłużenie jest potrzebne aby umożliwić bezkolizyjne połączenie trasy zjazdowej kolei Skyway Express z nową prawą trasą oznaczoną w projekcie zmiany w planie jako 1 US. Budowa nowych tras zjazdowych w ciągu dróg leśnych oznaczonych na załączniku graficznym do projektu zmiany w planie jako 2US, 3US i 4 US.

W trakcie analizy wariantów, wybrano **wariant 2** jako wariant najlepszy, możliwy do zrealizowania, zgodny ze Studium i jako wariant najkorzystniejszy dla środowiska.

Stwierdzono, że w **wariantcie 1**, budowa kolei linowej i tras zjazdowych na terenie oznaczonym w planie obowiązującym jako 6 US powoduje konieczność wylesienia zwartej kompleksu leśnego. Ponadto skoncentrowane wylesienie w tym miejscu dla osiągnięcia celu jakim jest budowa kolei i tras zjazdowych jest nadmierne. Lepsze rozwiązanie uzyskano w wariantcie 2.

Wariant 3 odrzucono, ponieważ nie ma sensu budowanie tras zjazdowych bez środka transportu w górę. W takim przypadku nie ma też sensu wydłużanie wyciągu talerzykowego Patyczak.

11. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEN PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Monitorowanie skutków realizacji projektu planu można prowadzić w oparciu o badania monitoringowe w ramach państwowego monitoringu jakości środowiska, poszczególnych komponentów środowiska i kierunku zmian zachodzących w środowisku. Monitoring poszczególnych komponentów środowiska prowadzi Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu.

Przewidywane metody analizy realizacji postanowień projektu Planu pod kątem wpływu na środowisko mogą się odnosić do przestrzegania ustaleń dotyczących przeznaczenia terenu, ukształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu, ustaleń dotyczących wyposażenia w infrastrukturę techniczną, ochrony i kształtowania środowiska i ładu przestrzennego, ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków.

Monitorowanie stanu środowiska i zmian w nim zachodzących powinno być realizowane w odniesieniu komponentów środowiska, które mogą być najbardziej podatne na negatywny wpływ powodowany realizacją omawianego dokumentu. W tym zakresie proponuje się objąć monitoringiem następujące aspekty środowiskowe:

- monitoringu przyrodniczy stanu i zasięgu siedlisk przyrodniczych, realizowany w ramach przedsięwzięć, dla których przeprowadzono ocenę oddziaływania na środowisko w trakcie ich realizacji oraz w fazie porealizacyjnej;
- monitoring powykonawczy miejsc o uszkodzonej pokrywie roślinnej (odtworzenia się roślinności, sukcesji wtórnej).
- kontrola organu gminy dotycząca prawidłowego przestrzegania regulaminu utrzymania w czystości i porządku w gminie, dotyczy to zarówno przestrzegania postanowień w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi a także obowiązkach właścicieli nieruchomości związanych z przyłączeniem nieruchomości do sieci kanalizacji sanitarnej.

Ponadto, ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wskazuje na obowiązek prowadzenia analiz zmian w zagospodarowaniu przestrzennym na terenie gminy, w oparciu o które Rada

Miejska może podjąć uchwałę aktualizacji dokumentów planistycznych w wymaganym zakresie. Częstotliwość przeprowadzania analiz powinna być uwarunkowana częstotliwością badania aktualności kierunków polityki przestrzennej, zawartych w planach, programach i studiach oraz w aktach prawa miejscowego. Zgodnie z art. 32 ust. 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wyniki omawianych analiz powinny być przekazywane co najmniej raz w czasie trwania kadencji rady.

12. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

Obszar objęty zmianą MPZP graniczy z Republiką Czeską .

Po czeskiej stronie granicy przylegają do niego bezpośrednio trzy tereny chronione:

- **obszar siedliskowy sieci Natura 2000 „Orlické hory – sever” (CZ0524046).** Obszar utworzony na powierzchni 940 ha obejmuje północą część głównego grzbietu Gór Orlickich, a jednym z głównych przedmiotów ochrony są tam populacje gatunku z załącznika II Dyrektywy Siedliskowej – goryczuszka czeska *Gentianella bohemica*. Najbliższe stanowiska tego gatunku znajdują się w odległości około 4 km na północny-zachód w rezerwacie przyrody „Hořecký”. Z siedlisk przyrodniczych, które są przedmiotem ochrony w tym obszarze, występują m.in. acidofilne i kwaśne buczyny (9110, 9130), górskie świerczyny (9410).

- **Chráněná krajinná oblast Orlické hory (Park Krajobrazowy Gór Orlickich),** utworzony na obszarze 204 km², dla ochrony wartości krajobrazowych i przyrodniczych grzbietu Gór Orlickich i przylegającego pogórza.

- **Narodowy Rezerwat Przyrody „Bukačka”** (Národní přírodní rezervace Bukačka) oddalony o ok. 160 m od granic zmiany MPZP.

Rezerwat utworzony na powierzchni 50,3 ha w celu ochrony naturalnych lasów bukowo-świerkowych i zbiorowisk łąkowych. Występuje tam blisko 300 gatunków roślin, w tym 23 gatunki chronione na terenie Republiki Czeskiej oraz szereg rzadkich i zagrożonych, np. *Pseudorchis albida*, *Pinguicula vulgaris*, *Dactylorhiza fuchsii*.

Ze względu na realizację budowy kolei linowej całkowicie po stronie polskiej na stoku północnym a także na jego usytuowanie w taki sposób, że nowa kolej jest oddalona od około 1 km do granicy państwa na grzbiecie Gór Orlickich, inwestycja nie będzie znacząco negatywnie oddziaływać transgranicznie na przylegające obszary chronione po stronie czeskiej wskazane powyżej. Poszerzenie istniejących dróg leśnych, które i tak nieformalnie są wykorzystywane przez narciarzy w sektorze B po stronie polskiej, nie wpłynie znacząco negatywnie na przyrodę po stronie czeskiej.

Po stronie czeskiej teren jest już w dużym stopniu przekształcony, znajdują się tu: schronisko turystyczne Masarykova Chata, budynki gospodarcze schroniska, turystyczne domki sezonowe (daczki), asfaltowe drogi dojazdowe do schroniska, 2 wyciągi narciarskie, parking przy schronisku, droga o randze drogi wojewódzkiej nr 311, duży parking samochodowy w rozbudowie przy drodze nr 311, szlak turystyczny pieszo-rowerowy i narciarstwa biegowego Jiraskova Cesta.

Na etapie prognozowania stwierdza się, że realizacja budowy kolei linowej i infrastruktury narciarskiej, poszerzenie istniejących dróg leśnych, które i tak nieformalnie są wykorzystywane przez narciarzy w sektorze B nie wskazują na możliwość znaczącego

negatywnego transgranicznego oddziaływania na środowisko po stronie czeskiej Pozaśrodowiskowo, zdecydowanie będzie to oddziaływanie pozytywne dla integracji turystycznej polskich i czeskich terenów turystycznych w rejonie Zielenca i Destej w Czechach.

Prognozuje się, że na wymienione wyżej obszary chronione po stronie czeskiej oraz na przedmioty ich ochrony, planowane funkcje w MPZP nie będą wywierały znaczącego negatywnego oddziaływania, które wpłynęłoby na cele ochrony obszarów.

Z uwagi na charakter funkcji trenu przewidzianych planem miejscowym, prognozuje się, że ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie spowodują wystąpienia znaczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko.

13. OCENA SKUMULOWANEGO ODDZIAŁYWANIA INWESTYCJI

13.1 Granice oceny

Jako granice oceny szczegółowej przyjęto granice miejscowego planu zagospodarowania z 2005 roku i jego zmiany w 2011 r. dotyczącego miejscowości Duszniki Zdrój Zieleniec a także ze względu na fakt, że inwestycja znajduje się terytorialnie na obszarze zaliczonym do obszaru Natura 2000, poddano analizie bardziej ogólnej obszar w promieniu ok. 7 km poza granicami tego planu identyfikując istniejące obszary prawnej ochrony przyrody po stronie polskiej i czeskiej.

13.2 Ramy czasowe oceny

Ze względu na fakt, że planowana inwestycja ma funkcjonować przez wiele lat lub raczej zawsze, przyjęto, że oddziaływanie będzie o charakterze ciągłym.

13.3 Rodzaje oddziaływań skumulowanych poddanych analizie

- zmniejszenie powierzchni siedlisk przyrodniczych w tym siedlisk gatunków roślin i zwierząt stanowiących przedmiot ochrony tego obszaru oraz ich fragmentacje
- przerwanie korytarzy ekologicznych i szlaków migracyjnych w szczególności gatunków stanowiących przedmiot ochrony tego obszaru
- zwiększenie liczby ludzi przebywających lub mieszkających na tym terenie.

W celu szerokiej identyfikacji oddziaływań skumulowanych sformułowano pytania i odpowiedzi zamieszczone poniżej.

a) Czy przedsięwzięcie może spowodować w przyszłości realizację innych przedsięwzięć, powiązanych funkcjonalnie bezpośrednio lub pośrednio z obecnie planowanym, co może w efekcie doprowadzić do znaczących oddziaływań ?

Odp. Nie, ponieważ planowane przedsięwzięcie jest ostatnim etapem modernizacji i rozbudowy infrastruktury narciarskiej w południowo wschodniej części Zielenca. Inwestycje powiązane jak : kolej linowa Skyway Express i dwa wyciągi narciarskie Patyczak wraz z sieciami energetyczną i wodną do sztucznego naśnieżania, wiadukt dla skomunikowania terenów narciarskich powyżej i poniżej drogi wojewódzkiej nr 389, zostały już zbudowane w latach 2008/2014. Poszerzenie tras zjazdowych powiązane związane jest z istniejącymi już od blisko 40 lat trasami i wynika z konieczności dostosowania ich szerokości do wymogów bezpieczeństwa. Po ich poszerzeniu nie będzie już potrzeby dalszych zmian. Teren ten objęty jest planem miejscowym, który harmonizuje występowanie wyciągów narciarskich budynków o charakterze mieszkalno pensjonatowym. Zmiana planu miejscowy dla tego terenu nie przewiduje innych nowych inwestycji mieszkalnych. Oddziaływaniem powiązaniem nie będzie zwiększenie liczby narciarzy związanych z funkcjonowaniem nowej kolei linowej ale

raczej rozładowanie kolejek narciarzy do kolei Skyway Express w godzinach szczytu przewozowego w godzina około południowych. Nadto biorąc pod uwagę fakt, że wyciągi i koleje funkcjonują głównie zimą, w czasie zalegania pokrywy śniegowej, oddziaływanie na elementy przyrodnicze będzie znikome wręcz niezauważalne. Oddziaływanie narciarzy przyjezdnych ograniczy się ponadto do kilku godzin dziennie w czasie sezonu zimowego.

b) Czy przedsięwzięcie może (ze względu na sąsiedztwo, odległość) powodować kumulowanie się oddziaływań z oddziaływaniami już istniejących lub planowanych obiektów?

Odp. Co do zasady tak, każde nowe powiększenie terenów zabudowanych zwiększa wielkość oddziaływania i kumulowania się na komponenty środowiska jak: rośliny zwierzęta, wodę, powierzchnię ziemi, zmianę krajobrazu. Oddziaływania te można podzielić na bezpośrednie jak np. zmiana krajobrazu i stosunków wodnych, zniszczenie warstwy gleby czynnej biologicznie, hałas komunikacyjny oraz na oddziaływania pośrednie i wtórne jak np. zmiana warunków siedliskowych, przenikanie zanieczyszczeń do gleby. Inny podział oddziaływań ze względu na charakter to są oddziaływania:

- krótkoterminowe i doraźne: hałas i wibracje wywołane pracą sprzętu budowlanego podczas budowy
- średnioterminowe i długoterminowe: zmiana walorów krajobrazowych, nowe nasadzenia roślinne, poprawa warunków bytowych i materialnych mieszkańców poprzez wzrost atrakcyjności terenu zabudowanego i większy napływ turystów
- stałe: zmiana krajobrazu, wzrost poziomu stężenia zanieczyszczeń
- negatywne: przekształcenie terenu poprzez zabudowę techniczną, wzrost poziomu hałasu na drodze wojewódzkiej nr 389 przecinającej poprzecznie Zieleniec, mniej więcej w połowie stoków uznanych za tereny narciarskie.
- pozytywne: wprowadzenie ład przestrzennego w miejscowości poprzez sporządzenie planu miejscowego (aktualnie sporządzany jest miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla Zielenca dla tych terenów, które dotychczas takowego planu nie posiadały)

c) Czy wykonanie przedsięwzięcia oraz wszystkich planowanych w najbliższym otoczeniu może zburzyć równowagę, rozmieszczenie i zagęszczanie gatunków, które są wskaźnikiem właściwego stanu ochrony?

Odp. Nie, ponieważ elementy konstrukcyjne kolei linowej mają charakter punktowy. Podpory rozmieszczone są w odległości jedna od drugiej co 100 - 130 m. Ponadto oddziaływanie poprzez wzrost antropopresji nie wystąpi, ponieważ planowane przedsięwzięcie nie polega na przyciągnięciu dużej liczby nowych narciarzy ale na rozładowaniu kolejek przy wyciągach. Ptaki i zwierzęta przyzwyczały się do istnienia w tym miejscu wyciągów narciarskich i tras zjazdowych. Zaobserwowano podchodzenie i żerowanie stad jeleni i dzików pod zabudowania mieszkalno-pensjonatowe na ocenianym terenie.

d) Czy zrealizowanie przedsięwzięcia oraz wszystkich planowanych w najbliższym otoczeniu może zburzyć działanie czynników sprzyjających zachowaniu właściwego stanu ochrony obszaru Natura 2000?

Odp. Co do zasady tak, ponieważ wszystkie czynniki związane z zabudową terenu kumulują oddziaływanie w przypadku zwiększenia penetracji terenu przez ludzi. Presja ludzi mieszkających na stałe nie zmieni się istotnie bo jest ich w Zielencu kilkadziesiąt. Zwiększy się presja turystów wypoczywających i narciarzy ale jak to już wcześniej wykazano zjawisko to będzie miało miejsce głównie zimą, kiedy szata roślinna jest pod pokrywą śniegową. Poszerzenie nartostrad spowoduje wylesienie przyrodnicze lasu o niskiej wartości przyrodniczej co nie będzie miało istotny wpływ na zachowanie integralności obszaru, jako istotnego czynnika zachowania siedliska przyrodniczego związanego z łąkami stanowiącymi przedmiot ochrony obszaru Natura 2000.

e) Czy wykonanie przedsięwzięcia oraz wszystkich planowanych w najbliższym otoczeniu może zmniejszyć obszar siedlisk stanowiących przedmiot ochrony obszaru Natura 2000?

Nie, ponieważ brak jest znaczącego kumulowania się na terenie szczegółowej oceny. W okresie zimowym podczas zalegania pokrywy śnieżnej, jak już wcześniej wykazano, funkcjonowanie wyciągu narciarskiego i trasy zjazdowej nie wpływało negatywnie do tej pory, nie będzie również wpływać po zrealizowaniu inwestycji ani na siedlisko górskiej łąki konietlicowej (poza sezonem wegetacyjnym), ani na populację roślin chronionych (są to geofity przeżywające zimę pod powierzchnią gruntu) i ssaki.)

Istotny wpływ pośredni spowodowany budową infrastruktury również nie wystąpi, ponieważ infrastruktura już w dużej mierze istnieje. Oddziaływanie w stosunku do siedlisk ze strony wzmożonej penetracji ludzi związanych z działalnością inwestycji, ze względu na znaczną ich odległość nie doprowadzi do utraty siedlisk.

f) Czy wykonanie przedsięwzięcia oraz wszystkich planowanych w najbliższym otoczeniu może zmniejszyć różnicowanie obszaru?

Nie, teren inwestycji to przeważająco grunty porolne, które przeszły w łąki. W górnej partii to las świerkowy. Na różnicowanie obszaru głównie wpływają tereny otwarte a tu przedsięwzięcie oddziałuje w sposób niewielki i nie zachodzi kumulacja z inwestycjami planowanymi na terenach otwartych, w granicach oceny.

g) Czy wykonanie przedsięwzięcia oraz wszystkich planowanych w najbliższym otoczeniu może spowodować zaburzenia, które wpłyną na wielkość populacji, zagęszczenia lub równowagę pomiędzy kluczowymi gatunkami obszaru?

Odp. Nie ma informacji i nie zaobserwowano występowania w granicach oceny dużych drapieżników i dlatego nie można zakładać, że inwestycja będzie miała na nie wpływ negatywny. Jeśli chodzi o ptaki drapieżne istotne dla obszaru Natura 2000, to stwierdza się brak oddziaływania inwestycji, gdyż głównym czynnikiem mogącym spowodować zaburzenia jest zabudowa terenów otwartych co nie kumuluje się z inwestycją w sposób bezpośredni.

h) Czy wykonanie przedsięwzięcia oraz wszystkich planowanych w najbliższym otoczeniu może spowodować fragmentację przedmiotów ochrony, przerwanie korytarzy migracyjnych?

Odp. Nie wystąpi tutaj fragmentacja siedlisk i nie będą przerwane drogi migracyjne zwierząt w przypadku inwestycji.

i) Czy wykonanie przedsięwzięcia oraz wszystkich planowanych w najbliższym otoczeniu może spowodować utratę lub redukcję kluczowych cech obszaru?

Odp. Nie. Za cechy obszaru można przykładowo przyjąć udział poszczególnych siedlisk i gatunków oraz ich wzajemne relacje. Inwestycja nie spowoduje utraty cech obszaru w stosunku do siedlisk ani w stosunku do gatunków zwierząt.

13.4 Analiza odporności obszaru Natura 2000 Góry Orlickie

Cechą tego obszaru jest występowanie gatunków roślin z załącznika nr I Dyrektywy Siedliskowej. Powierzchnia całego obszaru wynosi 2798,1 ha. Przeważającą część tego obszaru stanowią lasy - 64% (w tym świerk 34%). Łąki i pastwiska stanowią 6%, tereny luźno zabudowane tylko 1%. Dane pokazują, że gatunki znajdują tutaj bardzo dobre warunki bytowania. Dlatego bardzo ważną rzeczą jest aby mądrze zaplanować potencjalne miejsca do zabudowy. Wyciągi narciarskie są urządzeniami technicznymi, posadowionymi w terenie na fundamentach betonowych. Fundamenty są trwale związane z gruntem a konstrukcje stacji i podpór są przykręcone do zakończeń śrubowych kotew fundamentowych. To znaczy, że tylko fundamenty decydują o tym jaka część powierzchni działki zostanie zabudowana czyli wyłączona z powierzchni biologicznie czynnej. Łączna powierzchnia fundamentów wszystkich wyciągów opisanych w niniejszym wniosku wynosi 352 m² (0.04 ha)

Nartostrada nie będzie powodować żadnego wyłączenia powierzchni biologicznej.

13.5 Wielkość i znaczenie kumulujących oddziaływań

W trakcie pytań i odpowiedzi stwierdzono, że nie zachodzi tutaj znaczące negatywne kumulowanie się oddziaływań z potencjalnymi inwestycjami na terenach otwartych, stanowiących cenne siedliska przyrodnicze.

Zieleniec jest dzisiaj osadą wyłącznie turystyczną, gdzie stałych mieszkańców jest nie więcej jak 50. Dawniej w XIX wieku, osada ta liczyła kilkaset osób, prowadzona była gospodarka rolna i funkcjonował nawet przemysł ale również ze względu na atrakcyjność miejsca zaczęła rozwijać się turystyka. Dzisiaj rolnictwo i przemysł zniknęły całkowicie ustępując miejsca turystyce. Zabudowa jest rozproszona, skoncentrowana wzdłuż drogi nr 389 przecinającej Zieleniec a także na południowych stokach poniżej tej drogi. Znajduje się tutaj 21 wyciągów narciarskich w tym trzy napowietrzne koleje linowe i około trzydziestu obiektów noclegowych, które łącznie dysponują ok. 1000 miejsc. Miejsca te są wykorzystywane w pełni głównie w okresie zimowym a w okresie letnim wakacyjnym można przyjąć, że jednorazowo przebywa tu nie więcej niż 300 osób. Zimą w weekendy, święta i ferie zimowe przyjeżdża tu na jeden dzień na narty 1000 - 3000 osób. Osoby te po zakończonej jeździe wracają do swojego miejsca zakwaterowania lub zamieszkania w innych miejscowościach. Z jednej strony głównym elementem oddziaływującym negatywnie jest działanie wszelkich czynników związanych z zabudową i infrastrukturą a z tym związaną jak również większa ilość osób mieszkających tu czasowo. Zieleniec zajmuje pow. około 8 km² co daje gęstość zaludnienia przebywających tutaj osób na poziomie 125 - 500 osób /km². Z drugiej strony powstanie większej przestrzeni zabudowanej służącej celom rekreacyjno-turystycznym, rozmieszczenie jej w sposób zaplanowany w strefie, gdzie wpływ na środowisko może być mniejszy, pozwala innym obszarom o znacznie ważniejszej funkcji dla gatunków kluczowych, pozostać poza presją inwestycyjną. W tym kontekście planowane przedsięwzięcie wpisuje się w te założenia. Kolej napowietrzna, która jest przedmiotem inwestycji, powoduje zmiany w preferencjach turystów. Jak pokazały obserwacje, liczba turystów pieszych wędrujących latem szlakiem po łące obok budynku ośrodka Nartorama do schroniska Masarykova Chata, zmalała prawie do zera, kiedy odległa o 600 m kolej linowa napowietrzna rozpoczęła przewóz turystów latem na szczyt góry Szerlich, skąd do schroniska jest znacznie dalej ale taki wybór nie wymaga wspinaczki. W ten sposób nie są deptane łąki, na których mogą występować cenne przyrodniczo gatunki.

13.6 Wynik oceny oddziaływań skumulowanych

Dotychczasowa analiza wykazuje, że kumulowanie się oddziaływań przedmiotowej inwestycji oraz innych istniejących i planowanych może występować w formie oddziaływania na jakość powierzchni ziemi, na różnorodność biologiczną otoczenia zabudowy a w mniejszym stopniu na jakość powietrza i poziom hałasu. Główne oddziaływanie to wpływ zwiększonej penetracji terenu przez człowieka związanej z antropopresją, co jest typowym efektem oddziaływania wtórnego gdy zwiększona penetracja jest konsekwencją poprawy dostępności terenu. Teren poddany oddziaływaniu antropopresyjnie dotyczy obszarów w najbliższym otoczeniu inwestycji oraz sąsiednich w dużym stopniu już przekształconych – tereny o zabudowie rozproszonej (głównie o funkcji wypoczynkowej). Biorąc pod uwagę fakt, że obecność turystów ma charakter sezonowy i mając na uwadze stopień wykorzystania działek w granicach oceny, to można wysnuć wniosek, że ta inwestycja a nawet zabudowa kilku innych sąsiednich działek, nie będą miały znaczenia negatywnego dla tego obszaru. W oddalonej o ok. 1,5 km części Zielenca w rejonie kościoła, istnieją już zabudowania o wiele większym stopniu wykorzystania powierzchni jak i wyciągi, które obsługują większą liczbę narciarzy niż będzie miało planowane przedsięwzięcie. Jest oczywiste, że w takim wypadku występuje kumulacja oddziaływania ale realizacja planowanego przedsięwzięcia oddalona będzie znacznie od innych terenów zabudowanych, dolna stacja kolei zlokalizowana będzie na terenie porolnym o niskiej wartości przyrodniczej w pobliżu dwóch budynków mieszkalno - pensjonatowych, gdzie nie ma możliwości bytowania gatunków. Zabudowania te istnieją już od dziesięcioleci. Wydaje się więc, że przedłużenie zabudowy planowanego wyciągu o 225 m w stosunku do wariantu pierwotnego, na działkę poniżej drogi nr 389, nie będzie miało znaczącego negatywnego

wpływu na kumulowanie się oddziaływań w tym miejscu..

Co jest bardzo ważne w analizowanym przypadku, to że inwestycja realizowana będzie na terenie, gdzie obowiązuje plan miejscowy, w którym wskazano tereny pod zabudowę wyciągów narciarskich i ograniczono zabudowę mieszkaniową do minimum. Plan miejscowy ma przewagę nad warunkami zabudowy bo nie otwiera zielonego światła do kolejnych inwestycji na każdej dowolnej działce sąsiedniej.

Reasumując znaczące oddziaływanie skumulowane przedmiotowej inwestycji w zmodyfikowanym wariacie wraz z innymi inwestycjami w rejonie nie wystąpi. Od sąsiadujących od strony północnej terenów narciarskich w Zieleńcu obszar inwestycji izolowany jest około 350 metrowym szerokim pasem lasu (działki ewidencyjne 3/2, 24/11, 24/7), stąd nie nastąpi zwiększenie presji narciarskiej w zimie. Przemierzanie się turystów w lecie następować będzie głównie po pasie dawnej drogi granicznej (działka nr 1) lub południowej odnodze nartostrady (działka nr 9), a przewidywane zwiększenie i tak niewielkiego ruchu turystycznego będzie znikome. Nie są znane i najprawdopodobniej nie ma takich inwestycji aktualnie zrealizowanych lub na etapie realizacji, które w sposób skumulowany z przedmiotową inwestycją potęgowałyby oddziaływania negatywne na stwierdzone cenne gatunki roślin i zwierząt oraz siedliska przyrodnicze na obszarze inwestycji. Nie będzie więc zatem w żaden sposób naruszenia istniejącej spójności sieci Natura 2000, również w aspekcie transgranicznym.

Realizacja ustaleń niniejszego planu będzie powiązana pośrednio z całą istniejącą infrastrukturą narciarską Zielenca.

Kumulacja oddziaływań będzie związana z :

- a) wykonaniem inwestycji przewidzianych planem – ingerencją w środowisko, w szczególności w siedliska przyrodnicze oraz gatunki roślin i zwierząt;
- b) podniesieniem atrakcyjności turystycznej ośrodka – co spowoduje wzrost ruchu turystycznego w okresie zimowym, który będzie powodował:
 - zwiększenie antropopresji na tym terenie;
 - zwiększenie ruchu samochodowego na drogach dojazdowych, w szczególności na drodze krajowej nr 8 oraz drodze wojewódzkiej nr 389 – zwiększenie emisji hałasu oraz zanieczyszczeń związanych z ruchem samochodowym;
 - wzrost ilości wytwarzanych ścieków komunalnych oraz odpadów na terenie Zielenca;

Określenie presji na środowisko **zwierząt**, której źródłem są oddziaływania skumulowane związane z funkcjonowaniem ośrodków narciarskich i towarzyszącej im infrastruktury jest trudne i niejednoznaczne. Wszystkie wymienione przedsięwzięcia łącznie generują zagrożenia tożsame jak przedmiotowa inwestycja i ingerują w siedliska przyrodnicze będące miejscem występowania chronionych gatunków zwierząt. W wyniku już przeprowadzonych lub planowanych inwestycji kumulacji podlega głównie:

- trwała utrata powierzchni siedlisk wykorzystywanych przez zwierzęta na obszarach zabudowywanych lub zajętych przez infrastrukturę;
- przekształcenie lub pogorszenie stanu siedlisk wykorzystywanych przez zwierzęta na obszarach wylesianych, na wyrównywanych nartostradach;
- presja na gatunki zwierząt i ich siedliska związana ze zwiększonym natężeniem ruchu turystycznego i narciarskiego lub hałas generowany przez infrastrukturę wyciągów.

Działania minimalizujące

Dla stanowisk cennych roślin jest możliwość wykonania działań minimalizujących negatywny wpływ lub metaplantacje (przemieszczenia w środowisku). Działania te można realizować w ramach nadzoru przyrodniczego dla realizowanych w przyszłości inwestycji.

Uwagi końcowe i zastrzeżenia:

Niniejszy dokument ma charakter prognozy i nie stanowi raportu w ramach podstępowania dot. oceny oddziaływania na środowisko w rozumieniu ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. z 2021 r., poz. 247 późn. zm.).

Należy wskazać, że dla ochrony przed zmianami lub utratą wartości przyrodniczych Obszaru Chronionego Krajobrazu Gór Bystrzyckich i Orlickich, ustanowione zostały wymienione w prognozie zakazy, które obejmują także m. in. zakaz realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (w rozumieniu ww. ustawy). Zakaz ten nie dotyczy realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których sporządzenie raportu o oddziaływaniu na środowisko nie jest obowiązkowe i przeprowadzona procedura oceny oddziaływania na środowisko wykazała brak niekorzystnego wpływu na przyrodę Obszaru.

Każdorazowo przed realizacją funkcji planu, m.in. zamierzenia budowlanego należy dokonać oceny oddziaływania na środowisko, w tym na przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 Góry Orlickie, a w szczególności na gatunki i siedliska, które mogą kolidować z miejscem **konkretnej lokalizacji** poszczególnych funkcji przewidzianym projektem MPZP.

Teren objęty zmianą MPZP znajduje się na terenie strefy „C” ochrony uzdrowiskowej w rozumieniu ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 150).

W strefie „C” ochrony uzdrowiskowej zabrania się budowy lub innych czynności, o których mowa w art. 38a ust. 1 pkt 1 lit. a, pkt 9, 11 i 12 oraz w ust. 2 pkt 2 ww. ustawy, tj:

- budowy zakładów przemysłowych;
- pozyskiwania surowców mineralnych innych niż naturalne surowce lecznicze;
- prowadzenia robót melioracyjnych i innych działań powodujących niekorzystną zmianę istniejących stosunków wodnych;
- prowadzenia działań mających negatywny wpływ na fizjografię uzdrowiska i jego układ urbanistyczny lub właściwości lecznicze klimatu;
- wyrębu drzew leśnych i parkowych, z wyjątkiem cięć pielęgnacyjnych i wyrębu określonego w planie urządzenia lasu.

14. STRESZCZENIE

Przedmiot prognozy, lokalizacja

Teren objęty zmianą miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego znajduje się na terenie Duszniki-Zdroju **w obrębie dzielnicy Zieleniec – ośrodka sportów zimowych.**

Gmina Miejska Duszniki-Zdrój położona jest w województwie dolnośląskim, w powiecie kłodzkim. Powierzchnia gminy wynosi 22,28 km².

Miasto położone jest w dolinie rzeki Bystrzycy Dusznickiej z jej dopływami i obejmuje swym zasięgiem południowo-zachodnią część Obniżenia Dusznickiego oraz znaczną część Gór Orlickich i Bystrzyckich. Duszniki graniczą od wschodu i północy z Gminą Szczytna, a od północnego-zachodu z Gminą Lewin Kłodzki. Natomiast zachodnia i południowa granica miasta biegnie szczytami Gór Orlickich i stanowi granicę państwa z Republiką Czeską.

Plan miejscowy stanowi zmianę:

- 1) miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów usług turystyki, usług sportu i rekreacji oraz zabudowy mieszkaniowej w Dusznikach - Zdroju, obręb Zieleniec AM-2, AM-3, AM-4, uchwalonego uchwałą nr XL/195/2005 Rady Miejskiej w Dusznikach - Zdroju z dnia 17 listopada 2005 roku, z późniejszymi zmianami
- 2) miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obrębu Zieleniec, uchwalonego uchwałą nr VI/39/2019 Rady Miejskiej w Dusznikach - Zdroju z dnia 28 lutego 2019 roku.

Obszary objęte planem miejscowym położone są w południowej części Zielenca. Dominują tu tereny leśne oraz tereny narciarskie. Głównym celem opracowania planu miejscowego jest umożliwienie rozbudowy infrastruktury narciarskiej, w tym terenów narciarskich przy maksymalnym zachowaniu walorów naturalnych.

Istotne Uwarunkowania środowiskowe

Obszar objęty zmianą MPZP znajduje się na terenie obszaru NATURA 2000PLH020060 **Góry Orlickie** – utworzonego jako specjalny obszar ochrony siedlisk oraz na **Obszarze Chronionego Krajobrazu Gór Bystrzyckich i Orlickich.**

Teren objęty zmianą MPZP znajduje się na terenie **strefy „C” ochrony uzdrowiskowej** w rozumieniu ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 150).

Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu.

Istniejące problemy ochrony środowiska na terenie miasta dzielnicy Zieleniec, istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, to:

- niekontrolowany rozwój zabudowy;
- możliwość rozbudowy infrastruktury turystycznej, sportowej i realizacji zabudowań jednorodzinnych, letniskowych, turystycznych, pensjonatowych i hotelowych. W przypadku zajęcia terenów pod zabudowę możliwe jest zniszczenie siedlisk przyrodniczych;

- wzrost ruchu turystycznego i antropopresji z tym związanej.

Wylesienie z punktu widzenia prognozy oddziaływania na środowisko:

Ważną kwestią z punktu widzenia oddziaływania na środowisko będzie wylesienie terenów leśnych.

Obszar objęty zmianą planu obejmuje głównie grunty leśne stanowiące własność Skarbu Państwa oraz istniejącą infrastrukturę narciarską (wyciąg i trasy narciarskie). W sąsiedztwie obszaru objętego zmianą planu zlokalizowane są istniejące budynki o funkcji usługowej (obsługa ruchu turystycznego) oraz wyciągi i trasy narciarskie.

Projektowane zmiany w zagospodarowaniu obszaru objętego planem polegają na przeznaczeniu części gruntów leśnych pod zainwestowanie związane ze sportem i rekreacją (narciarskie trasy zjazdowe), komunikacją, infrastrukturą techniczną i usługami turystyki. Planowane inwestycje mają na celu rozbudowę istniejącej bazy narciarstwa zjazdowego poprzez wydłużenie istniejących tras zjazdowych oraz budowę infrastruktury niezbędnej do naśnieżania narciarskich tras zjazdowych. Zachowuje się w obecnym użytkowaniu większość gruntów leśnych. W dotychczasowym użytkowaniu pozostają istniejące obszary zabudowane.

Oddziaływanie na florę, faunę, bioróżnorodność

Prognozuje się, że realizacja MPZP nie będzie stanowiła zagrożenia dla znaczącego obniżenia różnorodności biologicznej oraz wpływała negatywnie na wartość usług ekosystemowych w sposób znaczący dla obszaru Gór Orlickich. Realizacja MPZP nie będzie znacząco oddziaływała na florę i faunę.

Oddziaływanie na ludzi, powietrze oraz wody powierzchniowe i podziemne, krajobraz oraz klimat

Brak istotnego oddziaływania.

Oddziaływanie na obszary objęte ochroną

Prognozuje się, że funkcje MPZP nie spowodują wystąpienia znaczącego negatywnego oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz pozostałe formy ochrony przyrody. Planowane funkcje miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie spowodują pogorszenia integralności obszaru Natura 2000 i powiązania z innymi obszarami.

15. MATERIAŁY WYKORZYSTANE W OPRACOWANIU

1. Dokumentacji wykonanej dla potrzeb Planu Zadań Ochronnych dla obszaru Natura 2000 Góry Orlickie PLH 020060
2. Inwentaryzacja przyrodnicza dla miasta Duszniki, Fulica - W. Janowski, Wrocław 2002 r.
3. Poradnik ochrony ekosystemów górskich „Oddziaływanie ośrodków narciarskich na środowisko” Krzysztof Okrański, dr Romuald Mikusek, Paweł Żyła, dr inż. Rafał Kokoszka, dr Krzysztof Badora, dr Krzysztof Parzóch, Stowarzyszenie Pracownia na rzecz Wszystkich Istot, Bystra 2016, wraz z cytowaną literaturą.
4. Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 18 czerwca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Góry Orlickie PLH020060 (Dz. Urz. W.D. z 2014 r., poz. 2814)
5. Opracowanie Ekofizjograficzne sporządzone dla potrzeb Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego miasta Duszniki – Zdrój, Studio Projektowe REGON, Wrocław, 2010 r.
6. Prognoza oddziaływania na środowisko zmian w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Duszniki – Zdrój, Studio Projektowe REGON, Wrocław, 2011 r.
7. Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego miasta Duszniki – Zdrój, Uchwała Rady Miejskiej w Dusznikach – Zdroju nr XVIII/73/2012 z dnia 26 stycznia 2012 r.
8. Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla powiatu kłodzkiego na lata 2008-2011, proGEO, Wrocław 2008 r.
9. Malinowski J. „Budowa geologiczna Polski”, Wyd. Geol. Warszawa, 1991
10. Standardowe Formularze Danych Obszarów Natura 2000;
11. Prognoza oddziaływania na środowisko dla uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obrębu Zieleniec , Gmina Duszniki-Zdrój Paweł Stec Kłodzko wrzesień 2017 r.
12. Aneks do raportu o oddziaływaniu na środowisko przedsięwzięcia polegającego na modernizacji i rozbudowie infrastruktury narciarskiej Ośrodka „NARTORAMA” w Zieleńcu. Michał Smoczyk sierpień 2012 r.
13. Poradniki metodyczne dla Obszarów Natura 2000
14. Raporty o stanie środowiska w województwie dolnośląskim, Bibliotek Monitoringu Środowiska, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu
15. Opracowania kartograficzne i inne dane zamieszczone na serwisie <http://maps.geoportal.gov.pl>;
16. Aktualne akty prawne
17. Materiały własne

Opracował:

Marcin Kowalski

Załączniki do prognozy:

1. Opis zadań w projekcie zmiany planu
- 2 . Opinia przyrodnicza Michał Smoczyk
- 3 . Opinia przyrodnicza Roman Rapala Biuro Ekspertyz i Usług Przyrodniczych
4. Ryszard Hekiert Uwagi do opinii Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 20 czerwca 2023 r. znak : WSI.410.239.2023.KM

OŚWIADCZENIE

Niniejszym oświadczam, że spełniam wymagania, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (tj. Dz. U. z 2022 r., poz. 1029 z późn. zm.), dotyczące sporządzania prognoz oddziaływania na środowisko.

Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za składanie fałszywego oświadczenia.

.....